

અંગ્રેજી ગ્રામર (ઈ-બુક)

આપના વિદ્યાર્થીઓ અને આપને GPSC, TET1, TET2 ,TAT , HTAT અને બીજી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માં ઉપયોગી થાય તેવા અંગ્રેજી ગ્રામર ના IMP મુદ્દાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. આશા છે કે આ નાનકડો પ્રયત્ન આપને ખૂબ ઉપયોગી નીવડે.

આભાર.....

-----લેખન/સંકલન:-----

અભય એમ. શાહ (M.sc. B.ed.)

દુણાદર પ્રાથમિક શાળા (તા. માલપુર જિ.અરવલ્લી)

❖ I am, we are, you are, He/ She / it is /they are

- I (આય) હુ- વ્યક્તિ પોતાને માટે I શબ્દ વાપરે છે. I એકવચન છે. I સાથે am વપરાય છે. Am અને To-Be (બી)- હોવું ક્રિયાપદનું વ.કા.નું રૂપ છે. બીજા વ.કા.ના રૂપ Is, Are છે.
- We (વી) અમે - We એ I નું બહુવચન છે. We સાથે To Be નું Are રૂપ આવે છે. We સાથે to-be નું રૂપ આવે છે.
- You- (યુ)- તું/ તમે. You શબ્દનું બ.વ પણ you જ થાય છે. you સાથે to be નું are રૂપ આવે છે.
- He (હી)-તે. એક છોકરા કે એક પુરુષ માટે વપરાય છે. (નરજાતિ)
- She (શી)- તે/ તેણી આ શબ્દ એક છોકરી કે એક સ્ત્રી માટે વપરાય છે. (નારી જાતિ)
- It (ઈટ)- તે. આ શબ્દ નાન્યતર જાતિ, નિર્જીવ વસ્તુ પ્રાણી કે નાના બાળક માટે વપરાય છે.
- He, She, It પછી to be ક્રિયાપદનું is રૂપ આવે છે.
- They (ધે)- તેઓ. They એ He, She અને It નું બહુવચન નું રૂપ છે. તેના પછી to be ક્રિયાપદનું are રૂપ આવે છે.

❖ This, That, These, Those

- This (ધિસ) – આ. this શબ્દ પાસેની / નજીકની વ્યક્તિ, પ્રાણી, પક્ષી કે વસ્તુ દર્શાવવા વપરાય છે.
- That (થેટ)– પેલુ. that શબ્દ દૂરની વ્યક્તિ, પ્રાણી, પક્ષી કે વસ્તુ દર્શાવવા વપરાય છે.
- this અને that બંને એકવચન હોવાથી તેમની સાથે વર્તમાનકાળમાં to be ક્રિયાપદનું is રૂપ વપરાય છે અને તે પછી આર્ટિકલ a કે an વપરાય છે.
- જો વ્યક્તિનું નામ હોય તો તેમાં આર્ટિકલ આવતો નથી, પરંતુ તેનો પહેલો અક્ષર કેપિટલમાં આવે છે.

Formula:

- હકાર: this / that + is + a / an (જે લાગુ પડે તે અને વ્યક્તિ નું નામ હોય તો ના આવે.) + other words
- નકાર: this / that + is + not + a / an + other words
- પ્રશ્નાર્થ: Is + this / that + a / an + o.w + ?
- પ્ર. નકાર: Isn't this/ that + a / an + o.w+ ?

❖ A, An, The articale:

- જો કોઈ શબ્દનો ઉચ્ચાર ગુજરાતી સ્વર (અ, આ.....) વડે થાય તો તે શબ્દ આગળ an વપરાય છે. અને વ્યંજન (ક, ખ .....) આગળ a વપરાય છે.
- સગા-સંબંધી કે એવા પોતાના કોઈ સંબંધી વ્યક્તિ આગળ આર્ટિકલ આવતો નથી.
- સમગ્ર વર્ગ માટે the આર્ટિકલ વપરાય છે. જેમ કે the Hindus, the muslims, the teachers, ...
- પ્રાણી કે પક્ષીના સમગ્ર વર્ગ માટે પણ the આર્ટિકલ આવે.
- જ્યારે કોઈ એક હોવા માટે એક જ વ્યક્તિ હોય તો આર્ટિકલ વપરાતો નથી.
- નિશ્ચિતતા બતાવવા બહુવચન ની આગળ the આર્ટિકલ આવે છે.
- a / an નો અર્થ એક થાય છે. જ્યારે બહુવચનમાં વાપરવાની જરૂર પડે તો the આર્ટિકલ આવે છે.
- દ્રવ્યવાચક કે ભાવવાચક નામોની પૂર્વે the આર્ટિકલ આવતું નથી પણ નિશ્ચિત અર્થમાં the આર્ટિકલ વપરાય છે. દા. ત: Pride is bad . પણ The pride of Ravana was the cause of his down tall.
- a / an નો ઉપયોગ અનિશ્ચિત / અષ્પષ્ટ બાબતો, મોટા વર્ગમાંથી પ્રાણી, વ્યક્તિ કે વસ્તુને અલગ તારવવા, સંજ્ઞાવાચક ને જાતિવાચક માં બદલી નાખવા માટે વપરાય છે.
- સંદર્ભ બતાવવા એટલે કે એકવાર વાત કે ઉલ્લેખ થયા બાદ ફરીથી તે જ વસ્તુની વાત કરવા, એક વચનનું નામ આખા વર્ગ માટે, કુદરતની એક અને માત્ર એક જ વસ્તુઓ (સૂર્ય, ચંદ્ર, ગ્રહ, પર્વત .....) ,

ધર્મ શાસ્ત્રો, મહા કાવ્ય અદ્વિતીય (અજોડ) વસ્તુ, વિશેષણથી નવાજાયેલા નામ, સુપરલેટિવ ડીગ્રી (Superlative degree) આગળ ક્રમ દર્શાવવા વિશેષણની પહેલાં , સંગીતના વાદ્યો, Noun ને અઘાહાર કરવા, noun પર ભાર મૂકવા માટે the આર્ટિકલ વપરાય છે.

- water, milk, oil, honey જેવી પ્રવાહી વસ્તુ આગળ a /an આર્ટિકલ મૂકાતો નથી કારણ કે આવી વસ્તુઓ 1,2, 3..... એમ સંખ્યા વડે ગણી શકાતી નથી.

❖ These, Those

- This (આ) નું બહુવચન These (ધિસ) અને That (પેલું) નું બહુવચન Those (ધોઝ) છે.
- These અને Those બંને બહુવચનના રૂપ હોવાથી તેમની સાથે to be નું વર્તમાનકાળનું are રૂપ વપરાય છે.
- These અને Those સાથે આર્ટિકલ (a/an) અવતો નથી.

Formula:

- ઉકાર: These / Those + are + (o.w.p) પદાર્થનું કે અન્યનું બહુવચન
- નકાર: These / those + are + not + o.w.p
- પ્રશ્નાર્થ: Are + these/ those + o.w.p +?
- પ્ર.નકાર: Aren't + these/ those + o.w.p +?

❖ My, Your, His, Her, Our, Your, Their

My (માય) મારું

Our (અવર) અમારું

Your (યોર) તમારું

Your (યોર) તમારું

His (હિઝ તેનું (પુરુષ)

Her (હર) તેનું (સ્ત્રી)

Their (ધેયર)

તેઓનું

Its (ઈટ્સ) તેનું (નાન્યતર)

- અહીં My, Your, His, Her, Its, Our, Their વગેરે છઠ્ઠી વિભક્તિના ભાવ (રૂપો) છે. આ વિભક્તિ માલિકીનો ભાવ સુચવે છે.
- Our, Your, અને their એ બહુવચનના રૂપો છે.
- માલિક અને માલિકની વસ્તેનો સંબંધ દર્શાવનારા સર્વનામો my, your, her, his, Its નામની આગળ અવીને વિશેષણનું કાર્ય કરે છે. તેથી તેમને માલિકી દર્શક વિશેષણો (Possessive Adjectives) કહે છે.
- નામની પહેલાં વિશેષણ આવે તો નામની સાથે આર્ટિકલ આવતો નથી a my bike લખાય નહીં. માત્ર my bike જ લખાય.

❖ Type of Questions :

- અંગ્રેજી માં બે પ્રકારના પ્રશ્નો આવે છે.
- (૧) ક્રિયાપદથી (verb) શરૂ થતા પ્રશ્નો જેને verbal Question કહેવાય છે.
- (૨) Wh- થી શરૂ થતા પ્રશ્નો what, when, which, who, where, How, why, whom, whose આ બધા Wh- Question કહેવાય છે.
- અહીં How એ Wh થી શરૂ થતો નથી પણ તેને આ પ્રકારનો જ ગણાય છે.

(૧) ક્રિયાપદથી શરૂ થતા પ્રશ્નો (verbal Ques)

- જે ક્રિયાપદથી પ્રશ્નવાક્યની શરૂઆત થઈ શકે છે તે ક્રિયાપદો નીચે મુજબ છે.
- વ.કા: is, am, are, have, has, do, does, shall, will, can, may, must, ought, need, dare
- ભૂ.કા: was, were, had, did, should, would, could, might, used.
- ઉપરોક્ત ૨૪ ક્રિયાપદ સિવાય બીજા કોઈ પણ ક્રિયાપદથી પ્રશ્નની શરૂઆત થતી નથી.
- ક્રિયાપદને નકાર કરવા તના પછી તરત જ not મૂકવામાં આવે છે. not શબ્દને જોડવાથી તેમના ટૂંકા રૂપો થાય છે. is not = isn't , has not = hasn't વગેરે .
- ક્રિયાપદથી શરૂ થતા કોઈ પણ પ્રશ્નો જવાબ yes કે No માં આપી શકાય છે.

(૨) Wh Questions

- જે પ્રશ્નોની શરૂઆત when, where, why, what, who, which, whom, whose અને How શબ્દથી થાય તેવા પ્રશ્નોને Wh- Question કહેવામાં આવે છે.
- Wh- Question નો ઉત્તર Yes કે Noમાં અપાતા નથી તેમના ઉત્તર માટે કોઈને કોઈ માહિતી ચોકકસ રીતે (અચૂક/ફરજિયાત) આપવી પડે છે. આથી આવા પ્રશ્નોને Information Questions પણ કહે છે.

❖ Yes – No

- અમુક વિશિષ્ટ પ્રશ્નો જવાબ Yes કે No માં જ આપવો પડે છે.
દા. ત: Is this your pen ?
Yes, it is.
yes, it is my pen.
yes, it's my pen
- અહીં પ્રશ્નના ત્રણ ઉત્તર આપેલા છે પહેલો ઉત્તર ટૂંકા સ્વરૂપનો છે અને બાકીના બે ઉત્તર પૂરા આપેલા છે.
- ઘણીવાર અંગ્રેજીમાં Yes કે No નો ઉપયોગ કરતી વખતે પૂરા વાક્યમાં જવાબ ન આપતા ટૂંકમાં ઉત્તર અપાય છે. જેમ કે, Is this a book?
○ Yes, it is
○ No, it isn't
- અહીં It is ના સ્થાને it's પણ લખી શકાય પણ માત્ર હકારમાં it is જ લખવું કે બોલવું પડે it's લખી કે બોલી શકાય નહિ.
- isn't એ is not નું ટૂંકું રૂપ છે નકારમાં ઉત્તર આપતી વખતે સામાન્ય રીતે is not ને બદલે isn't જ વપરાય છે.

❖ 'S & Of

- બ.વ માં છેડે s કે es લગાડવાનો હોય ત્યારે 'S લાગતો નથી માત્ર ' લાગે છે. દા.ત: farmers - farmers'
donkey - donkey's.
- સજીવો માટે 'S ના સ્થાને of વાપરી શકાય પણ નિર્જીવ માટે તો મોટે ભાગે of જ વપરાય છે.
- Ramesh's pen – pen of Ramesh પણ cow's leg એમ ન લખાય તેને leg of cow એમ જ મોટેભાગે લખાય.

❖ Mine-yours, theirs

- સર્વનામના છટ્ટી વિભક્તિ ના રૂપો mine, yours, his, hers, ours, theirs છે.
- his છટ્ટી વિભક્તિ નું રૂપ બે રીતે વપરાય છે. This is his book. / This book is his.
- It સર્વનામનું રૂપ it's એક જ છે. આ રૂપ કદી છેડે મૂકાતુ નથી.
- my, your વગેરે is પહેલા આવે જ્યારે mine, yours વગેરે is પછી આવે. જેમ કે,
- This is my book – This book is mine.

❖ Commands – આજ્ઞાર્થ

- આપણે રોજબરોજના જીવનમાં કોઈને કંઈ કરવાનું કહેતા હોઈએ છીએ જેમ કે, પેન લાવ. આવા વાક્યોને આજ્ઞાર્થ વાક્યો કહેવામાં આવે છે.
- આજ્ઞાર્થ વાક્યમાં કર્તા તરીકે you હોય છે પણ તેનો ઉલ્લેખ કરતો નથી. જેમ કે, તું/તમને આપો ને Give a pen એમ લખાય છે.
- આજ્ઞાર્થ વાક્યની શરૂઆત લગભગ ક્રિયાપદથી શરૂ થાય છે પણ કેટલીક વાર ઉપદેશ આપવા કે સલાહ કે વિનંતી કરવા please, Don't જેવા શબ્દો વપરાય છે. જેમ કે,
- Please switch on the fan – મહેરબાની કરી પંખો ચાલુ કરો
- Don't speake a lie – જૂઠું બોલો નહિ.
- અહિં Don't = Do not નકાર વાક્ય માટે વપરાય છે જ્યારે Don't આજ્ઞાર્થ વાક્યમાં વપરાય તો તેનો કોઈ અર્થ નથી તે માત્ર વાક્યને નકાર બનાવવા માટે સહાયકારક ક્રિયાપદ તરીકે વર્તે છે.
- અહીં જ્યારે Don't આવે ત્યારે બીજી વિભક્તિ ના રૂપો me, us, you, him, her, it, them વપરાય છે. જેમ કે, Don't disturb me – મને ખલેલ/હેરાન ન કરો
- Don't cheat us – અમને છેતરશો નહિ

❖ Have - Has

- to have (હેવ) – ની પાસે હોવું, – નું હોવું, ની માલિકનું હોવું.
- to has એ વ.કા ત્રી.પુ એ.વ માટે વપરાતું to have નું રૂપ છે. જે He, She, it વગેરે માટે વપરાય છે. જ્યારે બાકીનામાં has વપરાય છે.
- have કે has પછી not મૂકવાથી કે no મૂકવાથી નકારવાચક વાક્ય બને છે (have/ has) not નું ટૂંકું રૂપ haven't છે.
- જેમ કે, અમારી પાસે બાઈક નથી – We have not a bike/ We haven't a bike/ We have no bike.
- Have અને Has ને વાક્ય ની શરૂઆતમાં મૂકતાં પ્રશ્નાર્થ વાક્ય બને છે. જેનો yes/ no માં ટૂંકો તેમજ પૂર્ણ જવાબ આપી શકાય છે.
- ઘણીવાર have / has સાથે got પણ વાપરવામાં આવે છે. જેથી વાક્યમાં કોઈ ફેર પડતો નથી.
- We have a bike = we have got a bike.
- got શબ્દ વાળા પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં ટૂંકમાં જવાબ આપતી વખતે got વપરાતો નથી. પૂર્ણ ઉત્તર માટે got લખાય છે. જેમ કે, Has Minaxi got a pencil ?
  - No, she hasn't / yes, she has.
  - Yes, she has got a pencil
  - No, she hasn't got a pencil

○ Formula:

હકાર : કર્તા + have / has(got) + બાકીના શબ્દો

- નકાર: કર્તા + have/ has + not +got + બા. શ
- પ્રશ્નાર્થ: Have/ Has + કર્તા + got + બાકીના શબ્દો + ?
- નકાર : Haven't / hasn't + કર્તા + got + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Had

- Have / has બંનેનું ભૂતકાળનું રૂપ had છે.
- have /has સાથે જેમ got વપરાય છે તેમ had પછી પણ got વપરાય છે.
- had પછી not મૂકતા had not / hadn't થાય છે અને વાક્ય નકાર બને છે.
- Have / has ની જેમ had ને શરૂઆતમાં મૂકતાં પ્રશ્નાર્થવાક્ય બને છે જેને yes/ no માં ટૂંકો ઉત્તર કે પૂરો ઉત્તર આપી શકાય છે.

○ Formula:

- ઉકાર: કર્તા + had + got + બાકીના શબ્દો
- નકાર: કર્તા + had + not + got + બાકી ના શબ્દો
- પ્રશ્નાર્થ: Had + કર્તા + got + બાકીના શબ્દો + ?
- પ્ર. નકાર: Hadn't + કર્તા + got + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Introductory 'there' (પ્રાસ્તવિક, there)

- વાક્યમાં જ્યારે કોઈ અનિશ્ચિત મનુષ્ય, પ્રાણી કે વસ્તુ is કે are ક્રિયાપદ ના કર્તા તરીકે આવે ત્યારે મોટે ભાગે આપણે is કે are ની પૂર્વે there અને is કે areની પછી કર્તા તરીકે આવેલું નામ મૂકીને આ પ્રકારની રચના કરવામાં આવે છે.
- આવી રચના Introductory there (પ્રાસ્તવિક there) તરીકે ઓળખાય છે.
- સામાન્ય રીતે અંગ્રેજીમાં વાક્યની શરૂઆત કર્તાથી થાય છે. અહીં કર્તાને સ્થાને thereનો ઉપયોગ થાય છે. આ અંગ્રેજીનો એક વિશિષ્ટ પ્રકાર છે.
- અહીં વાક્યમાં there નો અર્થ કંઈ નથી તે માત્ર વાક્યની શરૂઆત કરી આપે છે.
- There પછી વ.કા માં 'to be' ક્રિયાપદનું રૂપ is/ are આવે છે. અને પછી કર્તા આવે છે.
- There થી શરૂ થતા વાક્યમાં ક્રિયાપદ તેની પછી આવતા કર્તા પ્રમાણે એ.વ કે બ.વ માં આવે છે. એટલે કે કર્તા એ.વ તો ક્રિયાપદ એ.વ અને કર્તા બ.વ તો ક્રિયાપદ બ.વ માં હોય છે.
- પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં is/ are/ wh. Que પહેલા મૂકવામાં આવે અને પછી there અને બીજું મૂકવામાં આવે છે. અને is/ are પછી not મૂકતાં isn't/ aren't મૂકીને વાક્ય નકાર બનાવાય છે.

○ Formula:

- હકાર: There + is/ are + કર્તા + બાકીના શબ્દો
- નકાર: There + is/ are + not + કર્તા + બાકીના શબ્દો
- પ્રશ્નાર્થ: Is / are/ + there + કર્તા + બાકીના શબ્દો + ?
- પ્ર. નકાર: Isn't/ aren't + there + કર્તા + બાકીના શબ્દો + ?

❖ How many? – How much?

- How many? = How much? = કેટલું
How many અને How much બંનેનો ગુજરાતીમાં અર્થ સમાન થાય છે. પરંતુ અંગ્રેજીમાં તેમનો અર્થ ભિન્ન છે.
- How many પ્રશ્નના ઉત્તરમાં 1, 2, 10, 25, 50, એમ ચોક્કસ સંખ્યાનો / આંકડાનો નિર્દેશ થાય છે. આમ, જે વસ્તુની ગણતરી થઈ શકતી હોય તેવી વસ્તુને How many વડે પ્રશ્નાર્થમાં પૂછાય છે.
- How much પ્રશ્નનો ઉત્તર જે વસ્તુ ગણીના શકાય તેવી વસ્તુનો પ્રશ્નાર્થમાં ઉપયોગ કરાય છે. જેમ કે બધી જ દ્રવ્ય વાચક (નામ) વસ્તુઓ પાણી, તેલ, ધાતુ, અનાજ વગેરે પૂછવા How much વપરાય છે.
- ગણી શકાય તેવી વસ્તુને Countable nouns & ન ગણી શકાય તેવી વસ્તુને Uncountable nouns કહે છે.
- How many & How much ના પ્રશ્નના જવાબમાં કેટલીક વાર some, any જેવા શબ્દો વપરાય છે. some શબ્દ હકારમાં તથા any શબ્દ પ્રશ્નાર્થ અને નકાર માટે વપરાય છે.
- ઉપરાંત some અને any બંને શબ્દો countable & uncountable માટે વાપરી શકાય છે.

❖ a lot of , plenty of

- some કેટલાક, enough – પુરતું, No- ના. આ શબ્દો ગણી શકાય અને ન ગણી શકાય એમ બંને પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબ માટે આપી શકાય છે.
- જ્યારે a few – થોડું. એ ગણી શકાય અને a little - થોડું. એ ન ગણી શકાય તેવી વસ્તુઓ માટે વપરાય છે.

❖ Going to:

- ભવિષ્યની કોઈ યોજના કે ઈરાદા ને ચાલુ વર્તમાનકાળમાં દર્શાવવા going to નો ઉપયોગ થાય છે.

❖ Formula:

- ❖ હકાર: કર્તા + is / am/ are + going to + ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ નકાર: કર્તા + is / am / are + not + going to + ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપ + બાકીના શબ્દો

❖ Can, could, would, use – used to- to be used

- ❖ Can એ સહાયકારક ક્રિયાપદ છે અને તે શક્તિ / કાર્યક્ષમતા દર્શાવે છે.
- ❖ Can સાથે હંમેશા ક્રિયાપદનું to વગરનું મૂળરૂપ જ વપરાય છે.
- ❖ Can નો ઉપયોગ પરવાનગી માગવા કે આપવા માટે કરી શકાય છે.

❖ Formula:

- ❖ હકાર: કર્તા + can + ક્રિયાપદનું to વગરનું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ નકાર: કર્તા + can't + ક્રિયાપદનું to વગરનું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ પ્રશ્નાર્થ: can + કર્તા + ક્રિયાપદનું to વગરનું + બાકીના શબ્દો + ?
- ❖ પ્ર. નકાર : can't + કર્તા + ક્રિયાપદનું to વગરનું + બાકીના શબ્દો + ?
- ❖ Can નું ભૂ.કા નું રૂપ could છે. could મૂકીને can વાળા વાક્યોનું ભૂ.કામાં રૂપાંતર થઈ શકે છે.

❖ Formula:

- ❖ can ની Formula માં can ના સ્થાને Could મૂકી દેતાં formula બનશે.
- ❖ ભૂતકાળ માં કોઈ વિશિષ્ટ બાબતની શક્યતા અથવા સમર્થતા વ્યક્ત કરવા માટે could ના સ્થાને was / were able to વાપરી શકાય જે વધુ યોગ્ય ગણાય છે.
- ❖ would એ પણ એક સહાયકારક ક્રિયાપદ છે. તે will નું ભૂ.કાની એકાદી ટેવ અથવા રીત દર્શાવાય છે.
- ❖ would ના જેવી જ બીજી રચના છે used to ના ત્રણ પ્રકાર છે. use - used to - be used to.
- ❖ use શબ્દનો ઉપયોગ ક્રિયાપદ તરીકે વપરાય છે. આ ક્રિયાપદનો અર્થ વાપરવું કે ઉપયોગમાં લેવું એમ થાય છે.
- ❖ used to એ would ની જેમ ભૂ.કામાં વપરાય છે. be used to – get, used to – become used to રચનામાં ટેવ પડી ગયેલું કે ટેવાઈ ગયેલું એવો અર્થ થાય છે.
- ❖ used to અને be used to પછી હંમેશા ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ વપરાય છે.
- ❖ used to નો વધુ ઉપયોગ ભૂ.કામાં થતી વારંવારની ઘટનાઓ માટે થાય છે.

❖ May –Might

- ❖ May પણ canની જેમ સહાયકારક ક્રિયાપદ છે.
- ❖ પરવાનગી આપવા કે લેવા માટે may ક્રિયાપદ વપરાય છે.
- ❖ કોઈ ને શુભેચ્છા કે આશીર્વાદ આપવા માટે પણ Mayનો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ Might પણ May ની જેમ જ સંભવ વ્યક્ત કરવા માટેનું સહાયકારક ક્રિયાપદ છે.
- ❖ Might અને Mayનો અર્થ એક જ છે.

❖ Formula:

- ❖ ઉકાર: કર્તા + may/ might + to વગરનું ક્રિયાપદનું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ નકાર: કર્તા + may/ might + not + to વગરનું ક્રિયાપદનું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ પ્રશ્નાર્થ: May/ Might + કર્તા + to વગરનું ક્રિયાપદનું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Must- Need't, Have to – has to – Had to

- ❖ કોઈ કામ બંધનકારક કે ફરજિયાત અથવા જરૂરી છે એવો અર્થ વ્યક્ત કરવા માટે સહાયકારક ક્રિયાપદ must મૂકી ને ક્રિયાપદ નું મૂ.રૂ. મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ Needn't એ પણ must જેવું જ રૂપ છે પણ તેનો અર્થ કોઈ કામ કરવાનું બેધન નથી અથવા તો તે કામ જરૂરનું નથી તેમ દર્શાવવા થાય છે.

❖ Formula: (must)

- ❖ ઉકાર: કર્તા + must + to વગરનું ક્રિયાપદનું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ નકાર: કર્તા + must + not + to વગરનું ક્રિયાપદનું રૂપ + બાકીના શબ્દો

❖ Formula: (Needn't)

- ❖ કર્તા + Needn't + to વગરનું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ Have to- Has to નો અર્થ must ની જેમ જ થાય છે. ભવિષ્યની ઘટના માટે must ને બદલે Have to કે Has to મૂકવામાં આવે છે જ્યારે ભૂ.કા ની ઘટના માટે must ને બદલે Had to મૂકવામાં આવે છે.

❖ Formula:

- ❖ ઉકાર: કર્તા + have / has/had+ not + to ક્રિયાપદનું મૂ.રૂ. + બાકીના શબ્દો

❖ Should- Ought to

- ❖ Should એ બધા જ કર્તા માટે વપરાય છે. Should અને Ought to બંને કર્તવ્ય દર્શક શબ્દો છે. તેનો અર્થ થવું જોઈએ, કરવું જોઈએ વગેરે થાય છે.
- ❖ Ought to પણ Should ની જેમ બધા જ કર્તા માટે વપરાય છે.
- ❖ Should અને Ought to પછી હંમેશા મુખ્ય ક્રિયાપદનું to વગરનું મૂળરૂપ આવે છે.
- ❖ જ્યારે ક્રિયાઓ ભૂ.કા માં બતાવવી હોય તો should/ ought to પછી have મૂકી ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ નકાર વાક્ય કરતી વખતે shouldn't અને oughtn't મૂકવામાં આવે છે.

❖ Formula:

- ❖ હકાર(નકાર): કર્તા + should/ought to + not + have + ક્રિયાપદનું to વગરનું મૂળરૂપ
- ❖ ભૂ.કા માટે : કર્તા + should / ought to (not) + have + ક્રિયાપદનું to વગરનું મૂળરૂપ

❖ Adverbs (ક્રિયાવિશેષણો):

- ❖ જે શબ્દો ક્રિયાપદના અર્થમાં વધારો કરે તેવા શબ્દોને ક્રિયાવિશેષણો કહેવાય છે.
- ❖ જે adverbs ક્રિયા કેવી રીતે થઈ એ બતાવે તેને અંગ્રેજી માં adverbs of manner (પ્રકાર દર્શક) કહેવાય છે. soundly, sweetly, bravely, વગેરે પ્રકાર દર્શક adverbs છે.
- ❖ જે adverbs ક્રિયા ક્યારે થઈ તે બતાવે તેને adverbs of time – (સમયદર્શક ક્રિયાવિશેષણ) કહેવાય છે. today, yesterday, soon વગેરે સમય દર્શક adverbs છે.
- ❖ જે adverb ક્રિયા ક્યાં થઈ તે બતાવે તેને adverbs of place (સ્થળ દર્શક) કહેવાય છે. there, out, here, વગેરે સ્થળ દર્શક adverbs છે.
- ❖ વિશેષણને છેડે le હોય તો e કાઢી y લગાડતાં adverb બને છે. gentle – gently.
- ❖ વિશેષણને છેડે y હોય અને y ની પહેલાં વ્યંજન હોય તો ly લગાડતાં પહેલાં y નો i કરવામાં આવે છે. happy – happily.
- ❖ બાકીના વિશેષણોનાં મોટેભાગે સામાન્ય રીતે ly લગાડતાં adverb બને છે.
- ❖ when, where, why અને how જેવા adverb પ્રશ્નાર્થ વાક્યની શરૂઆતમાં આવે છે.
- ❖ adverb જે શબ્દના અર્થમાં વધારો કરે તેની બંને એટલી નજીક મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ Always, never, of ten, sometimes એ બધા time – adverb છે. જે ક્રિયાપદના અર્થમાં વધારો કરે તેની પહેલાં પણ to be ક્રિયાપદ પછી મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ જો ક્રિયાપદ સહાયકારક અને મુખ્ય ક્રિયાપદનું બનેલું હોય તો આ ક્રિયા વિશેષણો સહાયકારક ક્રિયાપદ અને મુખ્ય ક્રિયાપદની વચ્ચે મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ જો સકર્મક ક્રિયાપદ ની પછી તરત જ કર્મ આવતું હોય તો adverb કર્મ ની પછી મૂકવામાં આવે છે.

❖ Question tags

- ❖ વિધાન વાક્યને તે વિધાન વિશે હમતિ પૂછવા કે હકારમાં કહેવા માટે ટૂંકા પ્રશ્નો પૂછાય છે. જેમને Question tags કહેવાય છે.
- ❖ મહેશ હોશિયાર છે, નહિ? – Mahesh is clever, isn't he?
- ❖ જો વિધાન વાક્ય હકાર તો Que. tags નકારમાં અને વિધાન વાક્ય નકાર તો Que. tags હકાર હોય છે.
- ❖ Question tags ના ફેરફારો:

is – isn't

are – aren't

am – ain't / am not

was – wasn't

were – weren't

will – won't

shall – shalln't

would – wouldn't.

can – can't

must – mustn't

has – hasn't

have – haven't

do – don't

should – shouldn't

did – didn't

❖ Let / Let's

- ❖ let us = Let's. કોઈ પણ સૂચના કરતી વખતે બોલનાર સાથે પોતાનો પણ તેમાં સમાવેશ કરે છે ત્યારે Let's ની રચના થાય છે.
- ❖ Let ની રચના વાળા આજ્ઞાર્થ વાક્યોમાં મોટે ભાગે you અધ્યાહાર હોય છે. જેમ કે,
Let me go – (તમે / તુ) મને જવા દો.
- ❖ Let her cook – તેણી ને રાંધવા દો.
- ❖ Let us, Let him, Let them જેવી રચના માં ફક્ત પરવાનગી માગવામાં આવે છે તેવો અર્થ હોય છે.
- ❖ Let ક્રિયાપદનો અર્થ allow – કરવા દો, પરવાનગી આપો એમ થાય છે.
- ❖ Let ના સ્થાને allow વાપરી શકાય પણ allow નો ઉપયોગ કરતી વખતે ક્રિયાપદની પહેલાં to મૂકવામાં આવે છે. જેમ કે, Let me go.
  - Allow me to go.

❖ Exclamatory Sentences (ઉદગાર વાચક વાક્યો)

- ❖ ઉદગાર વાચક વાક્યો માં what/ How શબ્દ શરૂઆતમાં મૂકવામાં આવે છે અને ક્રિયાપદ વાક્યના અંતે મૂકાય છે. વાક્યને અંતે (!) મૂકવું ફરજિયાત છે.
- ❖ ઉદગાર વાચકનું વિધાન વાક્યમાં પરિવર્તન કરતી વખતે what /how કાઢી નાખવામાં આવે છે.
- ❖ તેને સ્થાને પ્રથમ કર્તા અને પછી ક્રિયાપદ મૂકી વિધાન વાક્યની રચના કરવી પડે છે.
- ❖ How / what ને very વડે અભિવિક્ત થાય છે અને પછી મૂળ વાક્યના વિશેષણ કે ક્રિયાવિશેષણ મૂકી બાકીના શબ્દો લખવામાં આવે છે.
- ❖ કેટલાક ઉદગાર વાચક શબ્દો:
  - ❖ How beautiful! – કેટલું સુંદર
  - ❖ Excellent! – ઉત્તમ
  - ❖ of course! – હાસ્તો
  - ❖ How sad! – કેટલું દુઃખદ
  - ❖ How interesting! – કેટલું રસપ્રદ
  - ❖ Bravo!- શાબાશ
  - ❖ How sweet! – કેટલું મીઠું
  - ❖ How marvelous! – કેટલું સરસ
  - ❖ How terrible! – કેટલું ભયાનક
  - ❖ How funny! – કેટલું મજાનું
  - ❖ Thank god! - હાશ
    - god! – હે ભગવાન
  - ❖ Congratulations! – અભિનંદન
  - ❖ What a pity! – કેટલી દુઃખદ વાત
  - ❖ Wonderful! – આશ્ચર્યજનક
  - ❖ What a shame! – કેટલું શરમજનક
  - ❖ Hurry up! – જલ્દી કર
  - ❖ Quite right! – બિલકુલ બરાબર
  - ❖ How absurd! – કેટલું હાસ્યાસ્પદ
  - ❖ Oh dear! – અરે
  - ❖ Thanks! – આભાર
  - ❖ How surprising! – કેટલું આશ્ચર્યજનક
  - ❖ What nonsense! – કેવી મૂર્ખાઈ
  - ❖ How great! – કેવો મહાન
  - ❖ Beware! - સાવધાન

❖ Degree:

- ❖ Degree ના ત્રણ પ્રકાર છે. possitive, comparative અને Superlative.
- ❖ Possitive Degree માં મૂળ વિશેષણ જ વપરાય છે. વિશેષણને -er પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું Comparative degree નું રૂપ બને છે. વાક્યમાં એ રૂપ પછી હંમેશા તુલનાદર્શક શબ્દ than વપરાય છે.
- ❖ જેની તુલના થઈ હોય તેનું નામ કર્તા તરીકે અને જેની સાથે તુલના થઈ હોય તેનું નામ than પછી મુકાય છે. જ્યારે બે વ્યક્તિઓ કે વસ્તુની તુલના કરવી હોય ત્યારે જ Comparative degree વપરાય છે.
- ❖ વિશેષણના મૂળ રૂપને -est પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું Superlative degree બને છે. એ રૂપની પહેલા હંમેશા આર્ટિકલ the મૂકાય છે. Superlative degree ત્રણ કે તેથી વધારે વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓમાં એકની શ્રેષ્ઠતા બતાવવી હોય ત્યારે જ વપરાય છે.
- ❖ than પછી સર્વનામ (pronoun) – ના કર્મ વિભક્તિના રૂપો (her, his, વગેરે) નહિ પણ કર્તા વિભક્તિના રૂપો (she, he, you) વગેરે મૂકાય છે.

❖ Formula:

- ❖ કર્તા + to be નું રૂપ + not + as + મૂળ વિશેષણ + as + સરખામણી જેની સાથે થઈ છે તે શબ્દ
- ❖ ઘણીવાર as.....as ના બદલે not so... as જેવી રચના પણ વપરાય છે.
- ❖ હ.ન (Co): કર્તા + c. d નું રૂપ + than + બીજો સરખામણીનો શબ્દ
- ❖ હ.ન (Sup) : કર્તા + to be (+ not) + S.D નું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- ❖ Comparative & Superlative degree ના વિશેષણના કેટલાક નિયમો છે. જે નીચે મૂજબ છે.
સામાન્ય રીતે 'er' & '-est' પ્રત્યય લાગે છે. tall – taller – tallest.
- ❖ અંતે e હોય તો માત્ર 'r' & 'st' લાગે છે. wise – wiser – wisest.
- ❖ છેડે y હોય તો અને તે પહેલાં વ્યંજન હોય તો y નો i થાય છે અને પછી -er /est પ્રત્યય લાગે છે.
heavy – heavier – heaviest
happy – happier – happiest
- ❖ નાના (3-4) વિશેષણોને 'er' કે 'est' મૂકતા છેડેના અક્ષરો બેવડાય છે.
big – bigger – biggest
hot – hotter – hottest.

- ❖ જો શબ્દ લાંબો હોય તો અને બે કે તેથી વધે સ્વર હોય તો તેની આગળ more & most લગાડાય છે.
difficult – more difficult – most difficult
beautiful – more beautiful – most beautiful.
- ❖ જો છેડે ly હોય તો પણ more & most લગાડવામાં આવે છે.
Carefully – more – carefully – most carefully
bravely – more bravely – most bravely.
- ❖ કેટલાક વિશેષણના શબ્દો અનિયમિત હોય છે. good – better – best, bad/ ill – warse – worst,
much/ many – more – most.

❖ Sequence of tense (કાળાન્વય)

- ❖ જો મુખ્ય વાક્યમાં વ.કા કે ભ.કા નું ક્રિયાપદ આવેલું હોય તો તેના પછીના ગૌણ વાક્યમાં વાક્યના ભાવ કે અર્થ પ્રમાણે કોઈ પણ કાળનું ક્રિયાપદ આવી શકે.
- ❖ જો મુખ્ય વાક્યનું ક્રિયાપદ ભૂ.કામાં હોય તો ગૌણ વાક્યનું ક્રિયાપદ ભૂ.કાના યોગ્યરૂપમાં હોવું જોઈએ.
- ❖ પરંતુ જો ગૌણવાક્ય કુદરતના નિયમ પ્રમાણે બન્યા કરે તેવું વિધાન હોય, કોઈ કહેવત હોય કે હંમેશા સાચી ગણાય એવી હકીકત હોય તો મુખ્ય વાક્યનું ક્રિયાપદ ભૂ.કા માં હોવા છતાં પણ ગૌણ વાક્યનું ક્રિયાપદ હંમેશા સા.વ. કા માં જ રહે છે.

❖ Active –Passive voice

❖ A.v : કર્તા + ક્રિયાપદ + કર્મ

P.v: કર્મ + સ.ક્રિ + ભૂ.કૃ + by + કર્મ

❖ અહીં A.V માં ફેરફાર થતા કર્તાનું સ્થાન કર્મ લે છે અને કર્મનું સ્થાન કર્તા લે છે.

❖ કાળ પ્રમાણે યોગ્ય સહાયકારક ક્રિયાપદ મૂકવામાં આવે છે. પછી ક્રિયાપદનું ભૂ. કૃ અને by મૂકવામાં આવે છે. તેના પછી કર્તાની કર્મ વિભક્તિ આવે છે.

❖ જ્યારે કર્તા કર્મ બને અને કર્મ કર્તા બને ત્યારે એ. વ / બ.વ ના નામ મુજબ સ.ક્રિયાપદ મુકાય છે. અને સર્વનામમાં પણ ફેરફાર થાય છે. તથા કર્તા વિભક્તિ કર્મ વિભક્તિ અને કર્તા વિભક્તિ કર્મ વિભક્તિ

I - Me

She – her

We – us

It – It

You – You

They – them

He – him.

❖ ઉપરના સર્વનામ આપેલા હોય તો તેમાં ફેરફાર થાય છે. પણ જાતિવાચક નામ કે ખાસ્ત નામ હોય તો તેમાં ફેરફાર થતો નથી.

❖ too.....so.....that.....not

- ❖ too એ એક ક્રિયાવિશેષણ છે. તેનો અર્થ .....so.....that.....not..... થાય છે.
- ❖ જેમ કે He is so honest that he will not accept a bribe. આ વાક્યમાં .....so....that.....not ને બદલે too વાપરીને અર્થ બદલ્યા વગર વાક્ય લખી શકાય છે. He is too honest to accept a bribe.
- ❖ too શબ્દ કાઠીને તેની જગ્યાએ so શબ્દ મૂકવામાં આવે છે. અને પછી જે વિશેષણ કે ક્રિયાવિશેષણ હોય તે મૂકાય છે. પછી that મૂકી to કાઠી નાખવામાં આવે છે. પછી શરૂઆતનો કર્તા કે સર્વનામ મૂકીને પછી can't , couldn't, won't કે wouldn't માંથી યોગ્ય શબ્દો મૂકવા.
- ❖ ત્યાર પછી મૂળ વાક્યમાં to પછી આવતો ક્રિયાવાચક શબ્દ અને બીજા શબ્દો લખવા.

❖ As soon as, No sooner.....then

- ❖ એક ક્રિયા થાય કે તરત જ બીજી ક્રિયા થાય તે સૂતવવા ગુજરાતીમાં 'કે તરતજ' / 'જેવું .....કે તરત જ' વપરાય છે આવા વાક્યોને અંગ્રેજીમાં as soon as / no sooner.....than વડે દર્શાવાય છે.
- ❖ as soon as થી શરૂ થતું ઉપવાક્ય મુખ્ય વાક્યની પહેલાં તેમજ પછી એમ બંને રીતે આવે છે. પરંતુ No sooner તો વાક્યની શરૂઆતમાં જ વપરાય છે.
- ❖ as soon as ની માફક તે વાક્યની વચ્ચે વપરાય નહિ. વળી No sooner પછી તરત જ સહાયકારક ક્રિયાપદનું યોગ્ય રૂપ આવે છે. પછી તેનો કર્તા અને ત્યાર પછી મુખ્ય ક્રિયાપદ મૂકાય છે. એ ઉપવાક્ય પુરુ થયા પછી જ than વપરાય છે. અને તે પછી જ મુખ્ય વાક્ય આવે છે.
- ❖ સહાયકારક ક્રિયાપદ વગર No sooner સાથે મુખ્ય ક્રિયાપદ એકલું વપરાય નહિ.
- ❖ as soon as વાળા ઉપવાક્યમાં જો is, am, are, was કે were ક્રિયાપદ મુખ્ય ક્રિયાપદ તરીકે હોય તો No sooner વાળા વાક્યોમાં ફેરવતી વખતે No sooner પછી is, am, are, was કે were આવે છે અને પછી કર્તા આવે છે.

❖ Direct – indirect Speech:

- ❖ Direct speech ને Indirect speechમાં ફેરવવા માટે કુલ 4 પ્રકારના વાક્યો હોય છે. (૧) સાદુ વાક્ય (૨) પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (૩) આજ્ઞાર્થ વાક્ય (૪) આશ્ચર્યકારક વાક્ય.
- ❖ બે વ્યક્તિ વચ્ચેના સંવાદને direct speech કહે છે. તે સંવાદને કોઈ ત્રીજી વ્યક્તિ દર્શાવે ત્યારે indirect speech બને છે.
- ❖ Direct speech માં બોલનારને reporter અને સાંભળનારને listener કહેવાય છે. બોલનાર સાથે Say, Said, Told, ask જેવા ક્રિયાપદ વપરાય છે. જેને reporting verb કહેવાય છે.
- ❖ વાક્યમાં (“ ..... ”) ચિન્હ વચ્ચેના વાક્યને reported speech કહેવાય છે.
- ❖ reporting verb વ.કામાં કે ભૂ.કા માં હોય તો reported speech ના કોઈ કાળમાં ફેરફાર થતાં નથી. એટલે કે reporting verb તરીકે say, says, will say, shall say હોય ત્યારે કાળ માં કોઈ ફેરફાર થતો નથી. અવરણ ચિન્હ નીકળી જાય છે અને that થી માત્ર વાક્ય જોડાય જાય છે. સર્વનામમાં ફેરફાર બોલનાર અને સાંભળનાર મુજબ થાય છે.
- ❖ જ્યારે સનાતન સત્ય , કહેવત કે વિજ્ઞાન નો કોઈ સિદ્ધાંત હોય તો પણ માત્ર that વડે જોડાય છે. કાઈ બદલાતો નથી.
- ❖ reporting verb ભૂ.કામાં હોય તો reported speech ના નીચે પ્રમાણે ફેરફાર થાય છે.
- ❖ અવતરણ ચિન્હ નીકળી જાય છે અને that થી વાક્ય જોડાય છે.
- ❖ reported speech નું વાક્ય સા. વ નું હોય તો તેનો સા.ભૂ.કા બની જાય છે. એટલે કે is/ am / are નું was/were થાય છે.
- ❖ ચા.વ.કા નું વાક્ય ચા.ભૂ.કામાં ફેરવાય છે એટલે કે to be નું વ.કા નું રૂપ + ક્રિયાપદ + ing હોય તેનું to be નું ભૂ.કાનું રૂપ + ક્રિ + ing બની જાય છે. is/ am / are નું was / were થાય છે.
- ❖ પૂ.વ.કા નું વાક્ય પૂ.ભૂ.કા માં ફેરવાય છે. એટલે કે have / has નું had બને છે અને તેની સાથે ભૂતકૃદંત મૂકાય છે.
- ❖ વાક્ય સા.ભૂ.કાનું હોય તો પૂ.ભૂ.કા બને છે એટલે કે ક્રિયાપદનું ભૂ.કૃ મૂકાય છે અને સહાયકારક ક્રિયાપદ had મૂકાય છે અને did not ના સ્થાને had not મૂકાય છે.
- ❖ વાક્ય ચા.ભૂ.કા માં હોય તો ચા.ભૂ.કા બને છે. એટલે કે was / were નું had been થાય છે.
- ❖ વાક્ય પૂ.ભૂ.કા નું હોય તો તેના કાળમાં કોઈ ફેરફાર થતો નથી.
- ❖ shall, will, can, could, may, might, should, would હોય તો could, would, should, might એમના એમ જ રહે છે. જ્યારે shall / will નું would, can નું could અને may નું might થાય છે અને તેમની સાથેનું ક્રિયાપદનું મૂ.રૂપ એમ જ રહે છે. એટલે કે will go નું would go થાય પણ would went થતું નથી.

- ❖ જો સમય સૂચક શબ્દ હોય તો તેમનો ફેરફાર નીચે મુજબ થાય છે.

this – that, these – those, here – there, to day – that day, tomorrow – the next, yesterday – the previous day / the day before, next week – the following week, last week – the previous week, to night – that night, ago – before, now – then, come – go, thus – so.

- ❖ ઉપરના શબ્દો માં ઊંધું થતું નથી એટલે કે go નું come કે that નું this થતું નથી.
- ❖ reported speech માં આવતા સર્વનામો બોલનાર કે સાંભળનાર માટે વપરાયેલ હોય તો તેની વિભક્તિ પ્રમાણે indirect speech માં ફેરફાર થાય છે. આ ફેરફાર નીચે મુજબ છે.

કર્તા વિભક્તિ	કર્મ વિભક્તિ	સબંધક (છટ્ટી) વિભક્તિ	
I	Me	My	Mine
We	Us	Our	Ours
You	You	Your	Yours
He	Him	His	His
She	Her	Her	Hers
It	It	Its	Its
They	Them	Their	Theirs

- ❖ reporting verb તરીકે said to ને બદલે indirect કરતી વખતે told વપરાય છે અને અવતરણ ચિન્હ નીકળી જાય છે અને વાક્ય that થી જોડાય છે.
- ❖ reported speech ના પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં બે પ્રકારના વાક્યો છે. (૧) સહાયકારક ક્રિયાપદથી (૨) પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દથી શરૂ થતા વાક્યો :
(૧) જ્યારે વાક્યની શરૂઆત સ.ક્રિ જેવા કે is, am, are, was, were, shall, will, should, would, can, could, has, have, had, may, might, do, does, did થી થાય ત્યારે it / whether વડે વાક્ય જોડાય છે અને વાક્ય સાદું બની જાય છે. અને ફેરફાર સાદા વાક્યો મુજબ થાય છે. said to ને બદલે પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં asked વપરાય છે. અને પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ નીકળી જાય છે.
- ❖ જ્યારે વાક્યની શરૂઆત પ્રશ્નસૂચક શબ્દ જેવા કે what, why, when, who, whom, whose, which, where, how much, how many, how far વગેરે થી શરૂ થાય ત્યારે તે પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દ જ સંયોજક બની જાય છે. વાક્ય સાદું બને છે. પણ પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દ જ સંયોજક બની જાય છે. said to નું asked થાય છે.
- ❖ પ્રશ્નાર્થ વાક્યને Indirect speech માં ફેરવતી વખતે do, does, did વગેરે નીકળી જાય છે. કારણ કે વાક્ય પ્રશ્નાર્થ રહેતું નથી વાક્ય સાદું બની જાય છે.

- ❖ ઉત્તરોક્ત નિયમો ટૂંકમાં Direct speech માં રૂપાંતર કરતી વખતે
- ❖ is, am, are નું was, were થાય છે.
- ❖ have / has નું had થાય છે.
- ❖ સા.વ.કા નો સા.ભૂ.કા, સા.ભૂ.કાનું પૂ.ભૂ.કા બને છે. had પછી ભૂ.કૃ કોઈ ફેરફાર થતો નથી.
- ❖ shall / will નું would, can નું could, may નું might થાય છે. should, would, could, might માં ફેરફાર થતો નથી.
- ❖ Do / Does નીકળી જાય છે અને ક્રિયાપદનું ભૂ.કાનું રૂપ બને છે. do/ does not નું did not બને છે.
- ❖ Did નીકળી ભૂતકૃદંત મુકાય છે. did not નું had not થાય છે.
- ❖ સમય સુચક શબ્દોમાં ફેરફાર થાય છે. say, says, will / shall say હોય તો કાળ બદલાતો નથી.
- ❖ સનાતન સત્ય, કહેવત કે વિજ્ઞાન ના સિદ્ધાંતોમાં ફેરફાર થતો નથી માત્ર that લાગે છે.
- ❖ પ્રશ્નાર્થ વાક્યને it/ whether વડે જોડાય છે અને પ્રશ્નાર્થ સુચક શબ્દ હોય તો તે સંયોજક બને છે.
- ❖ સાદા વાક્યમાં said to નું told અને says to નું tells મૂકાય છે. જ્યારે પંશ્નાર્થ વાક્યમાં asked/ asks મુકાય છે.
- ❖ પ્રશ્નાર્થ વાક્યોનું Indirect કરતી વખતે તે સાદુ વાક્ય બને છે અને સાદા વાક્યની જેમાં ફેરફાર થાય છે.
- ❖ હુકમનો આદેશ કે અનિવાર્ય ફરજનો ભાર સૂચવાયો હોય તો said to ને બદલે ordered કે commanded વપરાય છે.
- ❖ વિનંતીનો ભાવ સૂચવાયો હોય તો said to ને બદલે requested શબ્દ વપરાય છે.
- ❖ સલાહનો ભાવ સૂચવાયો said to ને બદલે advised વપરાય છે.
- ❖ સૂચનનો ભાવ સૂચવાયો હોય તો said to ને બદલે suggested વપરાય છે.
- ❖ સુચનાનો ભાવ સૂચવાયો હોય તો said to ને બદલે Instructed વપરાય છે.
- ❖ said to ને બદલે told કે asked પણ વપરાય છે.
- ❖ ઉપરના ફેરફાર થયા પછી Indirect કરતી વખતે to દ્વારા reported speech નું વાક્ય જોડાય છે. વાક્યની અંદર રહેલા please જેવા શબ્દો નીકળી જાય છે.
- ❖ આજ્ઞાર્થ વાક્યનું નકાર કરતી વખતે Don't /Do not ક્રિયાપદ આવે છે. તેનું Indirect કરતી વખતે Do નીકળી જાય છે અને ક્રિયાપદ આગળ not to આવે છે.
- ❖ આશ્ચર્યકારક વાક્યો નો આરંભ કરતી વખતે સામાન્ય રીતે what / How થી થતો હોય છે. આવા વાક્યો નું indirect કરતી વખતે said to ને બદલે exclaimed to મૂકાય છે. અને વાક્ય સાદુ બની જાય છે.
- ❖ તેમાં ફેરફાર પણ સાદા વાક્યની જેમ જ કાળ & સર્વનામમાં થાય છે.

- ❖ reported speech ના વાક્યના ભાવ પ્રમાણે exclaimed with delight, exclaimed with, sorrow , exclaimed with, disgust, exclaimed with joy, joyfully, angrily, in fear, with wonder, with surprise, with appreciation જેવા phrases વપરાય છે.
- ❖ વાક્યમાં વપરાતા oh, Hurrah, Alas, what અને How જેવા શબ્દો નીકળી જાય છે અને કેટલીક વાર ઉત્કૃષ્ટતા સૂચક શબ્દો very, really કે Indeed વપરાય છે.
- ❖ ઉદ્દગાર વાક્યનું વિધાન વાક્ય બનતાં તે that સંયોજકથી જોડાય છે. અને વાક્યને ઉદ્દગાર ચિન્હને બદલે પૂર્ણવિરામ અંતમાં આવે છે.
- ❖ કોઈ વ્યક્તિ પાસે પરવાનગી માંગીએ ત્યારે તે વાક્યને સામાન્ય રીતે આજ્ઞાર્થ વાક્ય હોય છે. આથી આવા વાક્યોનું indirect કરતી વખતે said to ને બદલે requested, asked કે told મૂકાય છે.
- ❖ ત્યાર પછી આજ્ઞાર્થ વાક્યના ફેરફાર મુજબ to થી વાક્ય જોડાય છે અને નકાર વાક્ય not to થી જોડાય છે. Let ને બદલે ક્યારેક allow કે permit વપરાય છે.
- ❖ Let દ્વારા દરખાસ્ત પણ સૂચવાય છે. આવા વાક્યોનું Indirect speech માં રૂપાંતર કરતી વખતે said to ને બદલે proposed to અથવા suggested to મૂકાય છે.
- ❖ Let પછી વપરાયેલ કર્મ વિભક્તિ કર્તા વિભક્તિ બને છે. અને તેની સાથે should વપરાય છે.
- ❖ good morning, thank you એવી શુભેચ્છા વ્યક્ત કરતા વાક્યો શુભેચ્છા દર્શાવે છે. આવા વાક્યો સીધાં જ જોડી શકાય છે.
- ❖ આવા વાક્યોમાં said to ને બદલે wished કે prayed કે thank જેવું ક્રિયાપદ મૂકીને સીધું જ જોડવામાં આવે છે.
- ❖ હવે, ઉપરના બધા નિયમો તો વાક્યો માટે છે. ફકરાનું Indirect કરતી વખતે પણ આજ નિયમો છે. પણ ફકરા માં થોડોક ફેરફાર કરતાં ધ્યાન રાખવાનું છે.
- ❖ ફકરામાં yes/ no ના ટૂંકા સંવાદો હોય છે તો તે પહેલાંના વાક્યના સંદર્ભમાં હકાર કે નકારના આખા વાક્ય લખવાં જોઈએ. told positively / told negatively થી હકાર / નકારની દર્શાવણી થઈ શકે છે.
- ❖ પ્રશ્નના જવાબની replied અને ફરીથી જવાબ અપય તેને again replied થી દર્શાવાય છે.
- ❖ જ્યારે ટૂંકા પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દ વપરાય છે. (જેમ કે, why, how, when)આવા પ્રશ્નાર્થ શબ્દોના સંદર્ભમાં તેના આગળના વાક્ય મુજબ રૂપાંતરણ કરવાનું હોય છે.
- ❖ એકનો એક વ્યક્તિ વારંવાર પ્રશ્ન પૂછે તો again asked, inquired વગેરે લખાય છે.
- ❖ sir જેવા માનવાચક શબ્દ નીકળી જાય છે. અને told with respect / replied with respect આવે છે.
- ❖ જ્યારે વ્હાલ કે પ્રેમથી Dear વગેરે શબ્દો હોય તો તે નીકળી જાય છે અને told loving એમ લખાય છે.

❖ એક વ્યક્તિ બે સંવાદ બોલે ત્યારે added મૂકી બીજું વાક્ય જોડવામાં આવે છે.

❖ આ ઉપરાંત અમુક સંદર્ભ માટે નીચે મુજબના શબ્દો વપરાય છે.

યાદ આપવા: reminded

વર્ણન કરવા: related

આમંત્રણ આપવા: invited

પૂછતાજ કરવા: inquired

ટીકા/ ટકોર કરવા: remarked

ધમકી આપવા: threatened

માહિતી આપવા: informed

પ્રાર્થના કરવા: prayed

ચેતવણી આપવા: warned

સહાનુભૂતિ પ્રદ: told- sympathy

આજીજી કરવા: begged

શિત કરવા : theatrically

ખાત્રી આપવા : reassured

ઉત્સાહ પૂર્વક : told enthusiastically

પ્રશંસા પૂર્વક: told admiringly

ફરીથી કહેવા: repeated

વિધાન કરવા : stated

❖ Prepositions:

- ❖ In, into, on, at, above.....વગેરે ને નામયોગી અવ્યય (preposition) કહે છે.
- ❖ prepositions નામ કે સર્વનામનો વાક્યમાંના બીજા શબ્દો સાથે સંબંધ દર્શાવે છે.
- ❖ કેટલાક propositions એકથી વધુ પ્રકારના શબ્દોના પણ બનેલા હોય છે. જેમ કે, into, out of વગેરે.
- ❖ અમુક નામ વિશેષણ ક્રિયાપદ અમુક જ prepositions જ આવે છે. જેમ કે, worry about, sympathy for.
- ❖ અમુક prepositions શબ્દ સમૂહના સ્વરૂપમાં હોય છે. જેમ કે in change of, in front of વગેરે.
- ❖ કેટલાક prepositions ના એકથી વધુ અર્થ થાય છે. જેમ કે, by & with બંનેનો અર્થ પાસે, સુધી વગેરે સરખો જ થાય છે.
- ❖ અમુક propositions નો અર્થ ક્રિયાપદ સાથે જોડાતાં બદલાય જાય છે. જેમ કે, give up તો છોડી દેવું જો up ને બદલે in એટલે give in તાબે થવું થાય છે.
- ❖ ઘણા બરા prepositions સ્થળ અને સમય બંને દર્શાવવા થાય છે. in, on, at, from, to, by વગેરે.
- ❖ In : (માં અંદર, સ્થળ કે સમય દર્શાવવા)
- ❖ એક જગ્યામાં ગતિ કે સ્થિતિ બતાવવા in વપરાય છે.
- ❖ Into (માં અંદર, ગતિ દર્શાવવા કે વહેથી દેવા કે ભાગ પાડવાના અર્થમાં) એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ગતિ દર્શાવવા પણ into વપરાય છે.
- ❖ on: (ઉપર, સ્થળ દર્શાવતું હોય તો અડીને, સમય દર્શાવવા અમુક સમયે)
- ❖ At: (સ્થળ દર્શાવવા, અમુક સ્થળે કે સ્થળ તરફ અને સમય દર્શાવવા અમુક સમયે)
- ❖ Above: (ઉપર પણ એકે નહિ એટલે કે ઊંચે, વધુ ઉપર કે ઉપર થઈને. –થી વધુ)
- ❖ Over: (ઉપર પણ અડે નહિ તેમ ઉપર થઈ ને , ના કરતા વધું)
- ❖ From: (માંથી , સ્થળ કે સમય માટે)
- ❖ To (તરફ– સ્થળ માટે, સુધી સમય, ને – વ્યક્તિ)
- ❖ With (સાથે વડે, – થી)
- ❖ Without (વગર, વિના)
- ❖ Near – (પાસે)
By (પાસે, વડે, સુધીમાં, પાસે થઈને)
Beside (પાસે)
Besides(ઉપરાંત)
Between (ફક્ત બે વ્યક્તિ કે વસ્તુની વચ્ચે, સ્થળ કે સમય દર્શાવવા)
Among (વચ્ચે, – બે કે તેથી વધુ બધાની વચ્ચે)

Before (આગળ, સમક્ષ કે, પહેલા, – સ્થળ/ સમય દર્શાવવા)

After (સ્થળ/ સમય, પાછળ કે પછી)

Behind (પાછળ કે પછી, – સ્થળ / સમય દર્શાવવા)

For (માટે, તરફ, સમય)

of (– નું)

off (અંદરથી કે ઉપરથી બહાર, બંધ સ્થિતિમાં)

About (વિશે)

Under (નીચે, – થી ઓછું, – માં)

Below (નીચે, – ના કરતાં ઓછું)

Against (ની સાથે)

During (દરમ્યાન)

Since (અમુક સમયથી)

Across (એક પારથી બીજે પાર, – ની પેલે પાર)

Through (– માં થઈને, – ના દ્વારા)

Till (સુધી)

Until (સુધી)

Except (સિવાય)

Out of (– માં થઈને, – માંથી)

along (ઉપર થઈને, ની બાજુમાં, પડખે પડખે)

Due to – ના લીધે

Among (માં, વચ્ચે એવો among જેવો અર્થ)

Like (ના જેવું)

❖ કેટલાક નામ, વિશેષણ કે સર્વનામ પછી અમુક ચોકકસ prepositions જ નીચે મુજબ છે.

Accuse of

Admit to

Agree to

Agree with

Aim at

Call on

Compare to

Inform of

guard against

Insist on

Interfere with

Long far

Look forward to

Object to

Compare with
Bestowed upon
Complain against
Born of
Complain of
Congratulation on
Annoyed at
Anxious for
Capable of
Committed to
Concerned with
Confident in
Accustomed to
Consent to
deal in
deal with
depend on
differ from
distinguish from
get through
Deprive of
Endowed with
Entitle to
familiar of
familiar to
foresight to
Die of
Worthy of
attend to
authority on
Collide with

Recover from
Refer to
Relay to
Remind of
Stand by
Suspect of
Warn against
Yield to
Absorbed in
Accused of
Acquainted with
alarmed at
Angry with
Superiors to
Inferior to
Care of
Sick of
Encroach on
Encroach upon
Hanker after
Prior to
Proceed with
Identical with
Indebted to
Indifferent to
Jealous of
Liable to
Liable far
Proud of
reduced to
Expert in

Confidence in
carving far
lacking in
Prevention against
zeal for

Exception to
fond of
fondness far
Substitute for
Consistent with

❖ Reflexive & Emphatic pronouns (સ્વ વાયક અને ભાવવાયક સર્વનામો)

- ❖ ક્રિયા કરનાર ક્રિયા પોતાની જાત પર જ કરે એવો અર્થ દર્શાવવા માટે ગુજરાતીમાં પોતે, જાતે એવા સ્વવાયક સર્વનામો આપણે વાપરીએ છીએ. આવા જ સર્વનામો અંગ્રેજીમાં વપરાય છે. જેને reflexive pronouns કહેવાય છે.
- ❖ સ્વર વાયક સર્વનામો કર્મના સ્થાને આવે છે.
- ❖ એકવચન સર્વનામને self અને બહુવચનના સર્વનામને selves લગાડવાથી સ્વવાયક સર્વનામો તૈયાર થાય છે.
- ❖ My + self = my self Our + selves = Ourselves
Your + self = Your self Your + selves = Your selves
Him + self = Him self
Her + self = Her self Them + selves = Themselves
It + self = It self
- ❖ જ્યારે my self, yourself વગેરે સર્વનામો ભાર દર્શાવે ત્યારે તેમને સ્વવાયક સર્વનામ ન કહેતાં ભારદર્શક સર્વનામ કહેવામાં આવે છે.
- ❖ સ્વવાયક સર્વનામ કર્મના સ્થાને આવે છે. તેનો કદી કર્તા તરીકે ઉપયોગ થતો નથી.
- ❖ જ્યારે કોઈ વ્યક્તિએ ક્રિયા પોતે જ કરી છે એવું ભારપૂર્વક દર્શાવવા માટે સ્વવાયક સર્વનામ વપરાય છે

❖ Conjunctions- And, or, But

- ❖ And, or અને But એ બે વાક્યોને જોડવા માટે નાં સંયોજકો છે.
- ❖ જ્યારે બે જુદા જુદા વાક્યોમાં કર્તા જુદા જુદા હોય અને બાકીના શબ્દો સમાન હોય, વિશેષણો જુદા હોય બાકીના શબ્દો સમાન હોય તો આવા વાક્યોને and સંયોજકો વડે જોડવામાં આવે છે.
- ❖ જ્યારે કર્તાને and વડે જોડેલા હોય તો to be નું બહુવચનનું રૂપ આવે છે. એટલે કે is નું are, was નું were વગેરે થાય છે.
- ❖ જો બંને વાક્યોમાં કર્તા જુદા જુદા હોય તો જોડીને બનાવેલા નવા વાક્યમાં તે બંનેનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે. પરંતુ જો બંને વાક્યોમાં કર્તા એક જ હોય તો કર્તાનો એક જ વાર ઉલ્લેખ થાય છે. બીજા વાક્યમાં કર્તા અધ્યાહાર હોય છે.
- ❖ બે શબ્દો, શબ્દ સમૂહો કે વાક્યો વચ્ચે વિકલ્પ દર્શાવવા સંયોજક or નો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ જે બે વચ્ચે વિકલ્પ દર્શાવવો હોય તેમની વચ્ચે જ or મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ '– આ અથવા તે' એવું જ્યારે દર્શાવવું હોય ત્યારે or નો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ જે બે વાક્યોમાં પરસ્પર વિશેષનો અર્થ બતાવતાં વિશેષણો આવેલાં હોય કે એકબીજા વચ્ચે વિરોધનો ભાવ રહેલો હોય તેવાં બે વાક્યોને but વડે જોડવામાં આવે છે.

❖ Impersonal Construction: It (એક તૂંક વાક્ય રચના : It)

- ❖ There ની જેમ પણ it એક વિશિષ્ટ પ્રકારની વાક્ય રચના છે.
- ❖ કેટલીક વાર વાક્યમાં ક્રિયાપદનો કર્તા ખૂબ જ અસ્પષ્ટ કે અચોક્કસ હોય છે. આવા વાક્યોમાં કર્તાની જગ્યાએ It વપરાય છે.
- ❖ આમ તો વાક્યમાં It નો કોઈ ખાસ અર્થ નથી પણ It વાપરવાથી વાક્ય સરળ અને સ્પષ્ટ બને છે.
- ❖ વાક્યમાં કર્તાને સ્થાને It વપરાતો હોવાથી તેને Introductory It પણ કહેવાય છે

❖ Infinitive Construction (સામાન્ય ક્રુદંતવાળી રચના)

- ❖ અંગ્રજીમાં Infinitive પ્રકારની રચનાનો ઉપયોગ કર્તા તરીકે, કર્મ તરીકે, હેતુ દર્શાવવા, વિશેષણના કે નામના અર્થમાં વધારો કરવા તેમજ ક્રિયાપૂરક તરીકે થાય છે.
- ❖ જો Infinitive થી શરૂ થતા વાક્ય ને It થી શરૂ કરવું હોય તો વાક્યમાંના ક્રિયાપદથી તેના બે ભાગ કરવામાં આવે છે. અને પછી ક્રિયાપદની પૂર્વે It મૂકી શરૂઆતનો ભાગ પાછળ મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ Infinitive રચનાના ઉપયોગથી બે જુદા જુદા વાક્યોને નીચે મુજબ જોડી શકાય છે.
I heard those words I was sad.
I was sad to hear those words.
- ❖ અહીં વાક્યમાં to આવતાં હંમેશા ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ જ મૂકવામાં આવે છે.

❖ Something, Everything, Anything, Nothing

- ❖ some, every, any, no વિશેષણની સાથે thing શબ્દ આવે ત્યારે તે અનિશ્ચયવાચક સર્વનામો In definitive pronouns બને છે. અને કર્તા કે કર્મ તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય છે.
- ❖ some હકાર અને any નકાર માટે વપરાય છે. તેવી જ રીતે something હકાર અને anything નકારવાચક વિધાન વાક્યમાં વપરાય છે.
- ❖ nothing એટલે કે not thing આથી not thing વાપરવામાં આવે તો ક્રિયાપદ જેમનું તેમ વપરાય છે. પણ not any thing નો ઉપયોગ કરતી વખતે સહાયકારક ક્રિયાપદ do મદદ લેવી પડે છે.
- ❖ Everything શબ્દ બધી જ વસ્તુ, દરેક એવો અર્થ દર્શાવવા વપરાય છે. તે હકાર, નકાર અને પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં પણ વાપરી શકાય છે.

❖ The Demonstrative pronouns (દર્શક સર્વનામ)

- ❖ this, that, these, those, such, one, ones, none વગેરે દર્શક સર્વનામો છે.
- ❖ દર્શક સર્વનામનો ઉપયોગ કોઈ પણ પ્રાણી કે પદાર્થનો નિર્દેશ કરવા કે તેને બતાવવા માટે તે પ્રાણી કે પદાર્થને બદલે જે સર્વનામ વપરાય તેને દર્શક સર્વનામ કહે છે.
- ❖ સર્વનામ such એ દર્શક સર્વનામ છે પણ તેનો બહુ ઉપયોગ થતો નથી.
- ❖ this, that અને such સર્વનામ તરીકે વપરાય કે વિશેષણ તરીકે વપરાય પરંતુ તેનું કામ માત્ર અમુક પ્રાણી કે પદાર્થનો નિર્દેશ કરવાનું જ છે.
- ❖ જ્યારે નામને બદલે તે શબ્દો વપરાય છે ત્યારે તે દર્શક સર્વનામ કહેવાય છે. અને નામની આગળ વપરાય છે. તેને દર્શક વિશેષણ કહેવાય છે.
- ❖ જ્યારે such વિશેષણ તરીકે વપરાય ત્યારે a/an આર્ટિકલ એની પછી મૂકવામાં આવે છે. પહેલાં નહિ. a such book નહિ પણ such a book એમ લખાય છે.
- ❖ કોઈ વિશેષણની પછી દર્શક સર્વનામ વાપરવું હોય ત્યારે આગળ આવેલું નામ ફરીથી વાપરવાને બદલે એ.વ ના નામને બદલે one અને બ.વના નામને બદલે ones વપરાય છે.
- ❖ પરંતુ આગળ આવેલા નામની પછી સંબંધ વિભક્તિનું બીજું નામ હોય ત્યારે પહેલાં નામને બદલે એ.વ માં that & બ.વ માં those વપરાય છે.

❖ The relative pronouns : (સંબંધી સર્વનામ)

- ❖ જે શબ્દ વાક્યમાં pronoun – (સર્વનામ) અને conjunction (સંયોજક) નું એમ બંને પ્રકારનું કામ કરે તેવા શબ્દોને સંબંધી સર્વનામ કહેવાય છે.
- ❖ who, what, which, that વગેરે સંબંધી સર્વનામ છે. જે pronoun તરીકે નામની જગ્યાએ વપરાય છે અને conjunction તરીકે વાક્યને પણ જોડે છે. જેમ કે, I know the girl who lives in that house.
- ❖ who માત્ર મનુષ્યો (પુરુષો / સ્ત્રીઓ) માટે વપરાય છે અને તે પુલિંગ & સ્ત્રીલીંગમાં તથા એ.વ અને બ.વમાં એકરૂપ રહે છે.
- ❖ which ફક્ત મનુષ્ય સિવાયના પ્રાણીઓ અને પદાર્થો માટે વપરાય છે. અને ત્રણેય જાતિ તેમજ બંને જયનમાં એકરૂપે જ રહે છે.
- ❖ That મનુષ્ય, પ્રાણી, પદાર્થ બધા માટે વપરાય છે. અને ત્રણે જાતિ અને બંને વચનમાં એકરૂપે રહે છે.
- ❖ જે નામને બદલે આ સંબંધી સર્વનામો વપરાય છે. તે નામ હંમેશા સંબંધી સર્વનામની પહેલાં આવે છે. અને તે નામ Antecedent (પુરોગામી પદ) કહેવાય છે.
- ❖ I, we, you, he, she, they એ બધા મનુષ્યો માટે વપરાતા પુરુષવાચક સર્વનામોની જગ્યાએ વાક્યોને જોડીને લખવા માટે who અને me, us, you, him, her, them ને જોડવા whom વપરાય છે.
- ❖ My, our, your, his, her, there વગેરે ને whose વડે જોડવાય છે.
- ❖ whose ના સ્થાને of which પણ વાપરી શકાય પણ of which એ ફક્ત પુરોગામી પદ પ્રાણીદર્શક હોય તો જ વપરાય છે જ્યારે whose બધાને માટે વાપરી શકાય છે.
- ❖ જે વાક્યોમાં સંબંધી સર્વનામ ના પુરોગામી પદ પહેલાં Superlative degree નું વિશેષણ હોય, all, only, nothing જેવા શબ્દો હોય, પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ who કે what હોય, બે પુરોગામી પદ – પ્રાણી & વ્યક્તિ દર્શક મે પદાર્થ નો અર્થ બતાવનાર તો એવા બધા વાક્યોમાં who/ which ને બદલે that નો ઉપયોગ વધારે યોગ્ય છે.
- ❖ અંગ્રેજીમાં જોડેલા વાક્યમાં સંબંધી સર્વનામ જે નામની સાથે સંબંધ ધરાવતું હોય તેની પછી તરત આવવું જોઈએ અને એ સંબંધી સર્વનામથી શરૂ થતું વાક્ય પણ તેની સાથે જ આવે છે. એ પ્રમાણે સંબંધી સર્વનામથી શરૂ થતું ઉપવાક્ય જે નામની સાથે સંબંધ ધરાવતું હોય તેની સાથે રહે તે માટે વાક્યની મધ્યમાં પણ મુકાય છે.
- ❖ કોઈ નામનો ભારપૂર્વક ઉલ્લેખ કરવો હોય ત્યારે who, which કે that ને બદલે as નો સંબંધી સર્વનામ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. અને તેની આગળ such કે some જેવા શબ્દો મૂકવામાં આવે છે.

- ❖ that ની પહેલાં કદી preposition આવી શકે નહિ અને જો વાક્યમાં વાપરવાની જરૂર પડે તો છેડે મૂકવું અને જો which વાપરેલ હોય તો proposition which ની પહેલાં આવે છે. એ વખતે તેને વાક્યની અંતે મૂકી શકાય નહિ.
- ❖ સંબંધી સર્વનામ તેના પુરોગામી નામની પછી તરત જ આવવું જોઈએ.
- ❖ ગુજરાતીમાં કોઈ વખત 'જે' અધ્યાહાર રહે છે એવે વખતે 'જે' મૂકી ને અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરવામાં આવે છે. ત્યારે what વપરાય છે.
- ❖ જ્યારે what શબ્દયોગી અવ્યયની સામે કર્મ વિભક્તિમાં વપરાય છે ત્યારે શબ્દયોગી અવ્યય ઘણું કરીને what ની પૂર્વે નહિ પણ વાક્યને છેડે મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ what માં that નો સમાવેશ થતો હોવાથી what ની પહેલાં that મૂકી શકાય નહિ કે બીજા કોઈ નામની સાથે what જોડી શકાય નહિ.
- ❖ who, which & what ને ever લગાડવાથી તેમનો અર્થ અનુક્રમે જે કોઈ, જે જે, જે કંઈ જેવો થાય છે.
who ever (whom ever) = anyone who
which ever = any which
what ever = any thing which
- ❖ સંબંધી સર્વનામ વાક્યમાં ક્રિયાપદ કે શબ્દયોગી અવ્યયના કર્મ તરીકે વપરાયું હોય ત્યારે ઘણી વાર તે બોલાતું નથી. લખાણમાં પણ ઘણી વાર આ રીતે સંબંધી સર્વનામ અધ્યાહાર રાખવામાં આવે છે.

❖ Use of to do

- ❖ કોઈ ક્રિયાપદ વાક્યમાં એક વખત વપરાયું હોય અને ફરીથી તે વાપરવાનો પ્રસંગ આવે ત્યારે તે ક્રિયાપદ ન વાપરતાં to do ક્રિયાપદના રૂપો (do, dose, did વગેરે) વપરાય છે. જે કાળ & પુરુષ હોય તો મુજબના રૂપ મૂકાય છે.
- ❖ વાક્યમાં to be & to haveના રૂપો વપરાયા હોય અને વાક્યમાં તે ફરીથી વાપરવાનો પ્રસંગ આવે તો to do વપરાતું નથી. to be & to have ક્રિયાપદોના રૂપો ફરીથી વાપરવાનો વારો આવે તો તે અધ્યાહાર રહે છે.
- ❖ જ્યારે ભારપૂર્વક વિનંતી કરવાની હોય અથવા કંઈક ભારપૂર્વક કહેવું હોય ત્યારે મુખ્ય ક્રિયાપદના મૂળ રૂપ સાથે to do ક્રિયાપદ વપરાય છે.

❖ Too & Enough

- ❖ too નો અર્થ very કરતાં થોડો જુદો છે. very નો અર્થ વધારે થાય છે જ્યારે too નો અર્થ, હદ કરતાં વધારે 'અતિશય' એવો થાય છે.
- ❖ too માં બરાબર ઘટીત, પસંદ કરવા યોગ્ય, સ્વભાવિક, વગેરે કરતાં વધુ હોય તેવો અર્થ રહેલો છે.

- ❖ ‘ too.....too’ ની વાક્ય રચનામાં નકારાત્મક અર્થ રહેલ છે.
- ❖ જ્યારે વિશેષણની સાથે very વાપરવામાં આવ્યું હોય તો અને તેની સાથે આર્ટિકલ ‘a’ વાપરવાનો પ્રસંગ આવે ત્યારે ‘a’ very ની પહેલાં મુકવામાં આવે છે. પણ જો too વાપરવામાં આવે તો a/an વિશેષણ & નામની વચ્ચે મુકવામાં આવે છે. Formula : too + adj + a/an.
- ❖ Enough નો અર્થ પૂરતું, જોઈએ તેટલું કે ચાલે તેટલું એવો થાય છે.
- ❖ Enough જ્યારે ક્રિયાવિશેષણ તરીકે વપરાય છે ત્યારે તે વિશેષણ કે ક્રિયાવિશેષણની પાછળ આવે છે. જ્યારે enough વિશેષણ તરીકે વપરાય છે. ત્યારે જે તે નામના અર્થમાં વધારો કરે તેની આગળ કે પાછળ વાપરી શકાય છે.

❖ Such & So

- ❖ Such & so બંનેનો અર્થ 'એવું' કે 'એટલું' થાય છે. પણ બંનેના અર્થમાં ફેર છે.
- ❖ such દર્શક વિશેષણ અથવા દર્શક સર્વનામ તરીકે વપરાય છે.
- ❖ તેથી તે નામની પહેલાં અથવા નામની આગળ આવેલા વિશેષણની પહેલાં મુકાય છે અને તે એકલું વપરાય છે.
- ❖ So ક્રિયાવિશેષણ છે તેથી તે નામની આગળ આવેલા વિશેષણની પહેલાં મુકાય છે. પણ નામની પહેલાં તે એકલું આવતું નથી.
- ❖ જો નામ એ.વમાં હોય અને a/an મૂકાય છે. પ્રસંગ આવે તો such પછી a/an મુકાય છે. જ્યારે so ક્રિયાવિશેષણ છે. આથી a/an એ so પછી વિશેષણ આવે છે. અને તેના પછી આર્ટિકલ a/an મૂકવામાં આવે છે.

❖ To Dare & To Need

- ❖ to dare નો અર્થ હિંમત હોવી, હિંમત ચાલવી એવો થાય છે. હકાર વાક્યમાં dare પછી ક્રિયાપદ નું to સાથેનું મૂળરૂપ વપરાય છે.
- ❖ જ્યારે પ્રશ્નાર્થ અને નકાર વાક્યમાં dare પછી to વગરનું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ વાપરવામાં આવે છે.
- ❖ અહીં, સહાયકારક ક્રિયાપદ do ની મદદ વગર નકાર & પ્રશ્નાર્થ વાક્યો બને છે.
- ❖ જ્યારે વ.કા હોય અને કર્તા ત્રી.પુ એ.વ હોય તો પણ dare ને 'S' પ્રત્યય લાગતો નથી.
- ❖ dare સહાયકારક ક્રિયાપદ તરીકે મોટેભાગે પ્રશ્નાર્થ અને નકાર વાક્યમાં વપરાય છે.
- ❖ need નો ઉપયોગ સક્રમક ક્રિયાપદ તરીકે ઉપયોગ થાય છે. એટલે વ.કા ત્રી. પુ એ.વમાં need ને 'S' પ્રત્યય લાગી જાય છે. સને સ.ક્રિ do ની મદદથી નકાર & પ્રશ્નાર્થ વાક્યો બની જાય છે.
- ❖ need નો ઉપયોગ સ.ક્રિ તરીકે પણ કરવામાં આવે છે. need પછી to વગરનું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ આવે છે. નકાર અને પ્રશ્નાર્થ વાક્ય રચનામાં to do સ.ક્રિનો ઉપયોગ થતો નથી.

❖ Causal verb (પ્રેરક ક્રિયાપદો)

- ❖ Get, make અને have એ પ્રેરક ક્રિયાપદો છે.
- ❖ આ ક્રિયાપદ કોઈકને સમજાવી ને કે વિનંતી કરીને કોઈ ક્રિયા કરવા પ્રેર્યા છે. તેવું સૂચવે છે. અહીં Get પછી બે રીતે ક્રિયાપદનો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ A.V ની રચના હોય તો get પછીનું to વાળું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ આવે છે પણ P.V માં ભૂ.કૃ આવે છે.
- ❖ Have જ્યારે casual રચનામાં વપરાય છે ત્યારે તેના પછીનું ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ અથવા ભૂ.કૃ તરીકે આવે છે. A.V ની વાક્ય રચનામાં મૂળરૂપ આવે છે. જ્યારે P.V ની રચના માં ભૂ.કૃદંત આવે છે.
- ❖ ફેર એટલો છે કે A.V ની રચનામાં ક્રિયાપદની આગળ to આવતું નથી. અહીં કોઈને પુરસ્કાર મહેનતાણું કે કોઈ રકમ આપીને કામ કરવા માટે પ્રેરવાનો અર્થ સૂચવાય છે.
- ❖ have ના સ્થાને make મૂકી શકાય અહીં make to have & to get કરતાં વધારે ભાર સૂચવે છે.

❖ To be sure to, can not but, cannot help

- ❖ to be sure to, cannot but, cannot help જેવા શબ્દો નો અર્થ થવું કે કરવું, થયા કે કર્યા વગર રહેવું નહિ, થયા કે કર્યા વગર રહી શકવું નહિ, જેવો થાય છે.
- ❖ to be sure to & cannot but પછીથી ક્રિયા પદનું મૂળરૂપ આવે છે. જ્યારે cannot help પછી વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ વાપરવામાં આવે છે.
- ❖ is sure to સારા અર્થમાં વપરાય છે. જ્યારે cannot help મરજી ઉપરાંત કંઈ થાય ત્યારે વપરાય છે. cannot but બેઉ અર્થમાં વપરાય છે. પણ તે બહુ વપરાતું નથી. (તેનો વધુ ઉપયોગ નથી)

❖ Other, Another, the other & others

- ❖ ફક્ત બે જ વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓના સંદર્ભમાં બીજી વ્યક્તિ કે વસ્તુ માટે the other વપરાય છે. પણ જ્યારે બે કરતાં વધારે વ્યક્તિ કે વસ્તુઓ વિશે વાત થતી હોય ત્યારે એકની વાત કર્યા પછી, બીજી ગમે તે એક વ્યક્તિ કે વસ્તુની વાત કરતાં another વપરાય છે.
- ❖ the other એ નિશ્ચિત વ્યક્તિ કે વસ્તુનો નિર્દેશ કરે છે. તેથી other ની આગળ આર્ટિકલ the વપરાય છે.
- ❖ another શબ્દ an & other થી બનેલો છે.અહીં પહેલેથી જ આર્ટિકલ an આવેલો છે. આથી another પહેલાં કદી the આર્ટિકલ આવતો નથી અને another હંમેશા એ.વમાં જ વપરાય છે.
- ❖ જ્યારે બે કરતાં વધારે વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓની નિર્દેશ હોય ત્યારે એક (one) અથવા થોડીક (some) જુદી પાડી 'બાકીની બધી' માટે the other વાપરવામાં આવે છે. આમાં પણ નિશ્ચિતતાનું સૂચન થાય છે.
- ❖ તેથી other ની આગળ the આર્ટિકલ વાપરવામાં આવે છે. પણ જો નિશ્ચિત વ્યક્તિ કે વસ્તુનો નિર્દેશ ન હોય અને ગમે તે બીજી એવું બતાવવું હોય ત્યારે others ની પહેલાં the આર્ટિકલ મૂકવામાં આવતો નથી.
- ❖ ઉલ્લેખ થયા વિનાની વ્યક્તિઓ માટે others જ્યારે ઉલ્લેખ થયા વિનાની વસ્તુઓ માટે et cetra (etc ટૂંકમાં) વપરાય છે.
- ❖ કંઈ ને કંઈ કામ, કંઈ ને કંઈ , કોઈ ને કોઈ વગેરે દર્શાવવા અંગ્રેજીનાં some work or other, something or other, some one or other જેવા શબ્દો વપરાય છે.

❖ Perfect participle (પૂર્ણ કૃદંત)

- ❖ એક ક્રિયા થઈ ગયા બાદ બીજી ક્રિયા થઈ હોય ત્યારે પહેલી ક્રિયા સૂચવવા માટે perfect participle નો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ A.V માટે Having + ભૂ.કૃ. જ્યારે P.V માટે Having + been + ભૂ.કૃ. મુકવામાં આવે છે.

❖ The distributive & Reciprocal Pronouns (વિયોજક અને અન્યોન્યવાચક સર્વનામો)

- ❖ ઘણી વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓમાંથી દરેકને છૂટી છૂટી ગણીને તેમને માટે અમુક વિધાન કરવું હોય ત્યારે each સર્વનામ અને માત્ર બે માંથી ગમે તે એક ને વિધાન કરવું હોય તો either સર્વનામ વપરાય છે.
- ❖ eitherનું નકારાત્મક રૂપ neither છે. તેનો અર્થ બેમાંથી એક પણ નહિ એવો થાય છે.
- ❖ આવા વહેચવું વાળા શબ્દો ને Distributive pronouns કહેવાય છે. સમુદાય માંની બધી વસ્તુને કે વ્યક્તિઓને જુદી જુદી ગણીને વિધાન કરવા માટે આવા સર્વનામો વાપરવામાં આવે છે.
- ❖ વળી, વાક્યમાં each ના બે સ્થાન હોય તો જેની સાથે તેનો સંબંધ હોય તેની પહેલાં મૂકવામાં આવે છે અથવા તો વાક્યના છેડે મૂકવામાં આવે છે.
- ❖ Each, either & neither જ્યારે નામની સાથે વપરાય છે. ત્યારે તેમને Distributive adjectives કહેવામાં આવે છે.
- ❖ જ્યારે બે વ્યક્તિઓ કે બે વસ્તુઓ પૈકીની કોઈ પણ એક વિષે વાત કરીએ ત્યારે either કે neither વપરાય છે. પરંતુ જ્યારે બેથી વધારે વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓ વિષે વાત કરીએ ત્યારે any, no one/ none નો ઉપયોગ થાય છે.
- ❖ Each & Every બંનેનો અર્થ સરખો છે. બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓમાંની દરેક વિશે કહેવું હોય ત્યારે each વપરાય પણ માત્ર બે વ્યક્તિ કે વસ્તુઓમાંની દરેક વિશે કહેવું હોય ત્યારે every વપરાય નહિ.
- ❖ બે કે વધારે વ્યક્તિ કે વસ્તુ હોય તો જ તેમનામાંની દરેક વિશે વાત કરવા every વપરાય છે.
- ❖ ઘણી વ્યક્તિ કે વસ્તુમાંથી દરેકને છૂટી છૂટી ગણીને તેમને માટે વાત કરવી હોય ત્યારે each વપરાય છે. પણ આખાસમૂહને અનુલક્ષીને વાત કરવી હોય ત્યારે every વપરાય છે.
- ❖ each એટલે દરેક & every એટલે અપવાદ વગર દરેક આમ each કરતાં everyમાં વધારે અર્થ રહેલો છે.
- ❖ each & every હંમેશા એ.વમાં વપરાય છે. Every & every body પણ સર્વનામ છે. જેનો અર્થ દરેક વ્યક્તિ થાય છે.
- ❖ every & All the બંને શબ્દો આખા જુથનો અર્થ દર્શાવવા માટે વપરાય છે. પણ બંને જુદા જુદા વચનમાં વપરાય છે.
- ❖ every એ.વમાં અને તેની સાથેનું ક્રિયાપદ પણ એ.વમાં વપરાય છે.
- ❖ All the સમગ્ર જુથ માટે બહુવચનના નામ સાથે વપરાય છે તેથી તેની સાથેનું ક્રિયાપદ પણ બ.વમાં જ આવે છે.

- ❖ all એટલે બધાં & all the એટલે જુથના બધા આમ all & all the ના અર્થ માં થોડોક ફેર છે.
- ❖ બે વ્યક્તિ કે વસ્તુની વાત કરવા Both & each વપરાય છે. જ્યારે બંને વ્યક્તિ કે વસ્તુની વાત કરવી હોય ત્યારે Both અને કોઈ એક ને કહેવું હોય ત્યારે each વાપરવામાં આવે છે.
- ❖ Both બ.વ & each એ.વમાં વાપરવામાં આવે છે.
- ❖ each other & one another બંને અર્થ એકબીજા ને પરસ્પર એમ સમાન થાય છે. પણ જ્યારે બે વ્યક્તિ કે વસ્તુનો સંબંધ દર્શાવો હોય ત્યારે each other & બે થી વધારે વ્યક્તિ કે વસ્તુનો સંબંધ દર્શાવો હોય ત્યારે one another શબ્દ વપરાય છે.
- ❖ each other & one another એ reciprocal pronouns કહેવાય છે.

❖ સાદો વર્તમાનકાળ (Simple present tense)

- ❖ usege : (ઉપયોગ)
- ❖ વર્તમાનની હંમેશની / રોજીદી ક્રિયાઓ દર્શાવવા
- ❖ સનાતન સત્ય દર્શાવવા
- ❖ વર્તમાનમાં બની રહેલી ક્રિયાને આશ્ચર્યજનક રીતે here & there જેવા શબ્દો દ્વારા દર્શાવવા
- ❖ ભૂ.કામાં બનેલા બનાવ ને આબેહુબુ રીતે જીવંતપણે દર્શાવવા
- ❖ ભવિષ્યના પ્રસંગનો કોઈક સંદર્ભ કે ભાવિ યોજના વિશેની માહિતી દર્શાવવા
- ❖ અવતરણો (Quotations) ટાંકવા (દર્શાવવા)
- ❖ Adverb clause & time અને condition સા.ભ.કા ને બદલે સા.વ.કામાં દર્શાવાય છે.
- ❖ કેટલાક ક્રિયાપદોમાં ચા.વ.કા ને બદલે સા.વ.કા વપરાય છે. ચા.વ.કા ને બદલે સા.વ.કામાં વપરાય તેવા કેટલાક ક્રિયાપદો see, here, smell, touch, feel, derive, wish, hate, care, forgive, know, believe, dislike, mind, mean, understand, realize, suppose, expect, remember, truth, forget, possess, owe, own, belong, seem, appear, consist, concern, signify.
- ❖ sing (નિશાની) every day, daily, often, always જેવા શબ્દો
- ❖ Formula :
  - કર્તા + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ / s કે es વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો
  - કર્તા + do / dose + not + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો
  - Do /dose + કર્તા + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો + ?
  - Don't / dosen't + કર્તા + ક્રિયા . મૂ.રૂ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Present continuous (ચા.વ.કા)

- ❖ Usage (ઉપયોગ)
- ❖ વર્તમાન ની ચાલુ ક્રિયાઓ દર્શાવવા .
- ❖ ભવિષ્યમાં અમલ કરવા માટેની ઘડેલી યોજના.
- ❖ વ્યવસ્થા દર્શાવવા માટે
- ❖ અત્યારે બની રહ્યું ન હોય એવું કામ ચલાઉ ધોરણે (temporary) ચાલતું હોય એમદર્શાવવા .
- ❖ Sing (નિશાની) : now, look, see, hear જેવા શબ્દો
- Formula:
  - P. કર્તા + is/ am / are + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો
  - N. કર્તા + is/ am / are + not + ક્રિયા. ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

I. is/ am / are + ing વાળું ક્રિયા. રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N . is/ am / are + not + ક્રિયા. ing વાળું + બાકીના શબ્દો + ?

❖ ing લગાડવાના નિયમો

- ❖ જો ક્રિયાપદને છેડે e હોય તો e નીકળીને ing લાગે પણ be & see માટે આ નિયમ લાગુ પડતો નથી.
- ❖ ક્રિયાપદને છેડે એક વ્યંજન હોય અને તેની આગળ એક સ્વર હોય તો વ્યંજન બેવડાય છે પણ આગળનો સ્વર ભારપૂર્વક ઉચ્ચારાતો ન હોય તો વ્યંજન બેવડાતો નથી.
- ❖ Perfect present tense (પૂર્ણ વર્તમાન)
- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ ક્રિયા પૂરી થઈ હોય તો પણ તેની અસર વર્તમાનમાં છે તે દર્શાવવા.
- ❖ થોડોક સમય પહેલા જ પૂરી થયેલી ઘટના દર્શાવવા
- ❖ ભૂ.કામાં બનેલી એવી ઘટના ઓ વિશેનો કોઈ નિશ્ચિત સમય આપવામાં આવ્યો ન હોય કે નિશ્ચિત સમય ન હોય તેવી ઘટનાઓ દર્શાવવા.
- ❖ ભૂ.કામાં શરૂ થયેલી ક્રિયાની અસર હજુ શરૂ છે તે બતાવવા
- ❖ Sing (નિશાની) : Just, just now, ever, never, already, yet, since for.
- ❖ Formula:

P. કર્તા + have/ has + ક્રિયા. ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + have/ has + not + ક્રિયા. ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો

I. have/ has + કર્તા + ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Perfect continuous present tense (ચાલું પૂર્ણ

વર્તમાનકાળ)

- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ ભૂ.કામાં શરૂ થયેલી ક્રિયા હજી ચાલુ છે તે બતાવવા
- ❖ sing (નિશાની) : પહેલી ક્રિયાને અનુસંધાને બીજી ક્રિયા દર્શાવેલી હોય છે.
- ❖ Formula :
- P. કર્તા + have/ has + been + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- N. કર્તા + have/ has + not + been + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો
- I. Have/ has + કર્તા + been + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?
- I.N Have/ has + not + કર્તા + been + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + ?

❖ Simple past tense (સાદો ભૂતકાળ)

- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ નજીકના ભૂ.કામાં થયેલ ક્રિયા દર્શાવવા
- ❖ સમયદર્શક ક્રિયાવિશેષણ ન હોય ત્યારે બનેલી હોય તેવી ભૂ.કાની ક્રિયા દર્શાવવા.
- ❖ ભૂ.કા ની ટેવો દર્શાવવા.
- ❖ Sing (નિશાની) : Yester day, last day/ night/ week / month, year/ decade વગેરે
- ❖ Formula :

P. કર્તા + ક્રિયાપદનું ભૂ.કા નું રૂપ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + did not + ક્રિયા. મૂળ રૂપ + બાકીના શબ્દો

I. Did + કર્તા + ક્રિયા. મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N. Did not + કર્તા + ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ -ed લગાડવાના નિયમો

- ❖ સામાન્ય રીતે બધા ક્રિયાપદોને – ed લગાડવાથી ભૂ.કા નું રૂપ બને છે. અને ક્રિયાપદને છેડે જો e હોય તો માત્ર d
- ❖ .લગાડવાથી ભૂ.કા નું રૂપ બને છે.
- ❖ જો ક્રિયાપદના છેડે વ્યંજન હોય અને વ્યંજનની પહેલાં સ્વર હોય તો વ્યંજન બેવડાઈને - ed લાગે છે.
- ❖ ક્રિયાપદના છેડે y હોય તો y નીકળીને - ied થાય છે. પણ y ની પહેલાં સ્વર હોય તો માત્ર - ed લાગે છે.

❖ Continuous past tense (ચાલુ ભૂતકાળ)

- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ ચોકકસ સમયે ભૂ.કામાં ક્રિયા ચાલુ હતી એમ બતાવવા માટે
- ❖ ભૂ.કા ની ભારે ટેવો દર્શાવવા માટે
- ❖ Sing (નિશાની) : when, while, before, after, જેવા શબ્દો
- ❖ Formula :

P. કર્તા + was/ ware + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + was/ ware + not + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

I. was/ ware + કર્તા + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N was/ ware + not + કર્તા + ક્રિયા . ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Perfect past tense (પૂર્ણ ભૂતકાળ)

- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ દૂરના ભૂતકાળની ક્રિયા દર્શાવવા
- ❖ બે ક્રિયાના અનુસંધાનમાં પ્રથમ ક્રિયા પૂ. ભૂ.કામાં દર્શાવવા માટે
- ❖ Sing (નિશાની) : when, after, before, last
- ❖ Formula:

P. કર્તા + had + ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + had + not + ક્રિયા. નું ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો

I. Had + કર્તા + ક્રિયાપદનું ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N : Had + not + કર્તા + ક્રિયાપદનું ભૂ.કૃ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Perfect Continuous past tense (ચાલું પૂર્ણ ભૂતકાળ)

- ❖ usage (ઉપયોગ)
- ❖ ભૂ.કામાં શરૂ થયેલી ક્રિયા ભૂ.કામાં શરૂ થતી હતી તે બતાવવા
- ❖ Sing (નિશાની) : when જેવા શબ્દો
- ❖ Formula:

P. કર્તા + had been + ક્રિયા. નું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + had not + been + ક્રિયા.નું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

I. : Had + કર્તા + been + ક્રિયા.નું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N: Had not + કર્તા + been + ક્રિયાપદનું ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Simple future tense (સાદો ભવિષ્યકાળ)

❖ usage (ઉપયોગ)

❖ ભવિષ્યમાં થનારી ક્રિયા દર્શાવવા

❖ Sing (નિશાની) : tomorrow, later, next/ day / week / month/ year / decade

❖ Formula:

P. કર્તા + will/ shall + ક્રિયાપદ નું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + will/ shall + not + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો

I. Shall/ will + કર્તા + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N : Shall/ will + not + કર્તા + ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

❖ Perfect continuous future tense (ચાલું પૂ.ભ.કા)

❖ usage

❖ ભૂ.કામાં શરૂ થયેલી ક્રિયા ભવિષ્યમાં પણ ચાલુ હશે તે દર્શાવવા

❖ Sing: after this time, before this time.

❖ Formula:

P. કર્તા + will/ shall + have been + ક્રિયા. ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

N. કર્તા + will/ shall + not + have been + ક્રિયા . ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો

I. shall/ will + કર્તા + have been + ક્રિયા. ing વાળું રૂપ + બાકીના શબ્દો + ?

I.N: shall/ will + not + કર્તા + have been + ક્રિયા. ing વાળું રૂપ + ?

❖ **Master keys of English grammar or English grammar's success formula:**

❖ I, We, you, they - do, have, verb
He, She, It – does, has, verb+s, es

❖ **Simple present tense:**

A.V: P- S+ V(s/es) + o

❖ N- S + do/does + not + V + o

❖ Q.- Do / does + not + S + V + o+?

- W + do/ does + not + S + V + ?
- Who + V (s/es) + o +?
- Which/ whose + o + do/does + S + V + ?

P.V: P- O + is/am / are + not + V-III +by + S

❖ Q- Am/ is/ are + O+ V-III + (by+ s) +?

- W + is/am /are + O + V-III + by + S +?

❖ **Simple past tense:**

A.V: S+ V-II + O

- S+ didn't + V + O
- Did + not + S + V + O +?
- W + did + not + S + V + ?
- Who + V- II + O +?
- Which/ whose + O + did + not + S + V + ?

P.V: O + was/ware + not + V -III + by + S

❖ was/ ware + O + V- III + by + S + ?

❖ W + was / were + O + V - III + by +S + ?

❖ **Simple future tense:**

A.v : S + will/ shall + not + V + O

❖ will/shall + S + V + be + V + O + ?

❖ W + will/shall + S + V + O +?

P.v : O + will/shall + not + be + v-III + (by+ s)

❖ will/shall + O + be + V - III + by + S + ?

❖ W + will/shall + O + be + V - III + by + S + ?

❖ **Continuous present tense:**

A.v : S + is/am / are + not + (v+ ing) + O

❖ is/am /are + S + (v+ ing) + O + ?

❖ W + am /is /are + S + (V+ ing) + O + ?

P.v : O + is/ am /are + not + being + V- III + by + S

❖ is/ am /are + O + being + V -III + (by + S) + ?

❖ W + am / is/ are + O + being + V - III + (by + S) + ?

❖ **Continuous past tense:**

❖ A.v : S + was/ were + not + (v- ing) + O

❖ was/ were + S + (v + ing) + O + ?

❖ W + was / were + S + v+ ing + O + ?

P.v : O + was/ were + not + being + V - III + by + S

❖ was /were + O + being + V-III + by + S + ?

❖ W + was / were + O + being + V - III + by + S + ?

❖ **Continuous Future tense:**

❖ A.v: S + will/shall + not + be + (v + ing) + O

❖ will/ shall + S + be + (V + ing) + O + ?

❖ W + will/shall + S + be + (V+ ing) + O + ?

❖ **Perfect present tense:**

❖ A.v: S + have/ has + not + V-III + O

❖ Have/ has + S + V- III + O + ?

❖ W + have/has + S + V-III + O + ?

P.v : O + have/has + not + been + V-III + (by + S)

❖ Have / has + O + been + V - III + (by + S) + ?

❖ W + have / has + O + been + V- III + (by + S) + ?

❖ **Perfect past tense:**

A.v: O + had + not + been + V- III + (by + S)

❖ Had + S + V- III + O + ?

❖ W + had + S + V- III + O + ?

P.v : O + had + not + been + V- III + (by + S)

❖ Had + O + been + V - III + (by + S) + ?

❖ W + had + O + been + V- III + (by + S) + ?

❖ **Perfect Future tense:**

❖ A.v: S + will/shall + not + have + V-III +O

❖ will/ shall + S + have + V- III + O + ?

❖ W + will /shall + S + have + V- III + O ?

P.v : O + will /shall + not + have + been + V-III + (by+ s)

❖ will /shall + O + have + been + V-III + (by + S) + ?

❖ W + will /shall + have + O + been + V- III + (by + S) + ?

❖ **Continuous perfect present tense:**

A.v : S + have/has + not + been + (V + ing) + O

❖ Have/has + S + been + (V + ing) + O + ?

❖ W + have/has + S + been + (V + ing) + O + ?

❖ **Continuous perfect past tense:**

A.v: S + had + not + been + (V + ing) + O

❖ Had + S + been + (V + ing) + O + ?

❖ W + had + S + been + (V+ ing) + O + ?

❖ **Continuous perfect Future tense:**

❖ A.v: S + will/shall + not + have been + (V + ing) + O

❖ will / shall + S + have been + (V + ing) + O + ?

❖ W + will/ shall + S + have been + (V + ing) + O + ?

❖ **Can/ Could / Should / Must / Would / May:**

A.v: S + can/ could / should / must / would / may + not + V + O

❖ Can / Could / Should / Must / Would / May + not + S + V + O + ?

❖ W + can / could / should / must / would / may + not + S + V + O + ?

P.v: O + can/ could / should / must / would / may + not + be + V- III + (by + S)

❖ Can / Could / Should / Must / Would / May + not + O + be + V- III + (by + S) + ?

❖ W + can / could / should / must / would / may + not + O + be + V- III + (by + S)+?

❖ **Should have / Could have / Must have / Might have /**

Would have:

A.v : S + should / could / must / might / would + not + have + V-III + O

❖ Could + Should / Must / Might / Would + not + S + have + V-III + O + ?

❖ W + should/ could / must / might / would + not + S + have + V-III + O + ?

P.v: O + should / could / must/ might / would + not + have + been + V-III + (by + S)

❖ Should / Could / Must / Might / Would + not + O + have + been + V-III + (by+S) +?

❖ W + Should / ..... + not + O + have + been + V- III + (by + S) + ?

❖ **Let:**

A.v: Let + O + V

P.v: Let + O + be + V - III + (by + S)

❖ **Let's:**

A.v: Let's + V + O

❖ **Have / Has to:**

A.v: S + have / has to + do /does + not + have to + V + O

❖ Do/ Does + not + S + have to + V + O + ?

❖ W + do/ does + not + have to + V + O + ?

P.v: O + have/ has to + be + V- III + V + O + ?

❖ **Had to:**

A.v: S + had to + V + O/S + did + not + have to + V + O

❖ Did + not + S + have to + V + O + ?

❖ W + did + not + S + have to + V + O + ?

P.v: O + had to + be + V- III + (by + S)

❖ **Did / will /Shall have to:**

A.v: S + did / will/ shall + have to + V + O

❖ did /will/ shall + not + S + have to + V + O + ?

❖ W + did / will / shall + not + S + have to + V + O + ?

P.v: O + did / will/shall + not + have to + be + V- III + (by + S)

Format of the Application:

ADDRESS

Date: _____.

To,
The _____

Respected Sir / Madam,

Subject: An application for the post of _____

With respect to your advertisement appeared in today's news paper. I wish to apply for the said post. The details about me are as under.

Name: XYZ

Sex: (Male/ Female)

Birth date: _____

Age: _____ years

Height: _____

Weight: _____

Personality: (Dy nemile / Extra ordinary)

Hobby: (Music / reading, etc)

Region: Gujarat

Religion: _____

Caste: _____

District: _____

Languages Known: _____

Mother tongue: _____

Nationality: _____

Education: I have passed the _____ Examination of _____ in _____ obtaining _____ % of marks. I have also passed the _____ Examination in _____ obtaining _____.

Experience: I have been serving as _____ at _____ for _____ (yrs / mnths).

Expected Salary: As per government rule.

References: 1. _____

_____

_____

2. _____

_____

_____

I am interested in extra activities like debates, drama, music, games, etc.

I hope your honour will consider my application and send me the interview call.

Thank you in anticipation.

Yours Sincerely

(X Y Z).

Enct: True copies of the following certificate

1. _____

2. _____

3. character certi

4. L.C

5. Exp. Certi.

Beginning point of the Application:

Having come to know from your advertisement. I beg to apply for the said post. My qualifications are as under.

I have come to know from the news paper that there is a post of _____ vacant in your _____ (company, firm, school, etc). I wish to apply for the above mentioned post. Following are my qualifications.

In response to your advertisement in ' The Times of India' dated ____ 20 ____ for the post of _____. I would like to apply for the same. My qualifications, etc. are stated below.

In response to your advertisement in 'The Times of India' of today for the post of a _____. I apply for the same. I give below the particulars of my qualifications and experience.

I wish to apply for the post of _____ advertisement in today's Sandesh. The particulars of my qualifications and experience are as follows.

In reply to your advertisement in the 'Gujarat Samachar' of today, inviting applications for the post of _____ in your _____. I offer my- self as a candidate. I give below the particulars of my qualifications and experience.

Ending Points of the Applications:

I hope your honour will consider my application and send me the interview call.

I assure you that if I am give a chance. I shall satisfy you as possible as I can .

I assure you, sir that I shall prove to be the most proficient _____ at _____. An interview will convince you of my real ability.

I request you, sir, to give me an opportunity for a personal interview. When I shall submit the necessary certificates and testimonials.